

Bělohradské listy

Časopis Bělohradu a okolí

Vydáno 22. 5. 2009 • Ročník IX • Cena 16,- Kč

3 / 2009

Objektivem Bělohradských listů

Foto: Ladislav Štuchlík,
Pavel Janák, Alena Fléglová

Požár kůlny na H. N. Vsi

Pohled z Hrádku
k Šárovcové Lhotě

BĚLOHRADSKÉ LISTY

Časopis Bělohradu a okolí 3/2009

- 2 **OBJEKTIVEM
BĚLOHRADSKÝCH LISTŮ**
- 3 **FEJETON
(SVATOPLUK HRNČIŘ)**
- 4 **ZEPTALI JSME SE ZA VÁS**
- 5 **STAROSTA ODPOVÍDÁ,
ZM INFORMUJE**
- 6 **BODLÁKOVY VZPOMÍNKY**
- 7 **ROZHOVOR SE STAROSTOU
SVATOJANSKÉHO ÚJEZDA
(LADISLAV STUHLÍK)**
- 8 **ZAKLADATELÉ A 42. ZVIČINA
(EDUARD ČELIŠ)**
- 9 **FLUSÁRNA V BĚLOHRADĚ
(JOSEF ŠPŮR)**
- 10-11 **PROCHÁZKA BĚLOHRADEM
S PANÍ KLŮZOVOU
(ANTONIE VANIŠOVÁ)**
- 12-13 **PADESÁT LET
BĚLOHRADSKÉHO UČILIŠTĚ
(LADISLAV STUHLÍK)**
- 14-15 **Z YUCATANU
DO BĚLOHRADU
(HANA FRIEDRICHOVÁ)**
- 16 **POMOZTE ZACHRÁNIT BYŠIČKY
(ANTONIE VANIŠOVÁ)**
- 17 **NÁZORY, POLEMIKY**
- 18 **Z DOPISŮ ČTENÁŘŮ**
- 19 **UDÁLOSTI - ZAJÍMAVOSTI**
- 20 **FOTBALOVÉ KABINY
A VÁCLAV BEJR
(EDUARD ČELIŠ)**
- 21 **EMIL STEHLÍK
A ŠEDESÁTKA,
ZDENĚK OLDA ŽAMPA
(EDUARD ČELIŠ)**
- 22 **POD ZVIČINOU LOUKY
(EVA A RADEK REJŽKOVÍ)**
- 23 **POŽÁR STAVEBNINY MÁDLE
- 15. 4. 2009**

FOTOGRAFIE NA OBÁLCE

STR. 1 JAROSLAV VOVES

DĚTI NA KOLECH

STR. 24 LADISLAV STUHLÍK

JARO POD HŮROU

DALŠÍ ČÍSLO BĚLOHRADSKÝCH LISTŮ

(LÉTO 2009)

VYJDE 26. 6. 2009

Bělohradské listy

Vydává Město Lázně Bělohrad

Vychází jako dvouměsíčník

Redakční rada: Ladislav Stuhlík (šéfredaktor), Eduard Čeliš, Hana Friedrichová, Svatopluk Hrnčíř, Václav Lejdar, Josef ŠpŮr, Ing. Pavel Šubr, Mgr. Antonie Vanišová, Ing. Lenka Vichnarová.

Povoleno MK ČR pod č. E 10901

Adresa: Město Lázně Bělohrad

Městské kulturní středisko,

Barákova 3, 507 81 Lázně Bělohrad

Telefon: 493 792 208, Fax: 493 792 484

E-mail: mks@lazne-belohrad.cz

Grafika, sazba a tisk: tiskárna ARPA,

Kotkova 792, Dvůr Králové n. L.

500 metrů po Javorce

Ovlivněn staříčským cestopisem Pět tisíc kilometrů po Amazonce jsem se odhodlal popsat své dávné objevy na jiné řece – Javorce. Seznámil jsem se s ní před osmdesáti lety a zpočátku jsem se soustředil pouze na půlkilometrový úsek mezi Hřmícím vodopádem a hlavním bělohradským mostem.

Zmíněným vodopádem je samozřejmě splav v Prostřední Nové Vsi. Velice nás přitahoval, vždyť v nádrži pod ním jsme se mohli koupat, plavat i potápět. Ale to nám nestačilo. Odvážně jsme vnikali za padající vodní clonu a znovu překvapeně zjišťovali, že je tam prostor, kde můžeme dýchat a kde je kupodivu

zcela jiný svět. Splav pod klenbou vody hučel tajuplněji, naše hlasy se tam rozléhaly strašidelně a kamenná stěna nasáklá vodou velice nezvykle, záhadně voněla. Dodnes se mi ty zvláštní pocity z neobvyklé vodní skrýše vybavují.

K dalšímu průzkumnému zásahu došlo o něco níž u sochy svatého Jana Nepomuckého. Bylo mi šest let a já i bratr jsme dostali první gumové holínky. To se rozumí, že jsme v nich běželi k Javorce a v mírném proudu se tam horlivě brodili. Baťův výrobek se osvědčil, vodu do holínek nepropouštěl.

V tomto místě jsme naši říčku nejvíce poznávali. Proháněli se tu mřenky – brínkaly, hrouzci, ševci a my se je pokoušeli chytat. Moc to nešlo, snadněji jsme se zmocnili pomalu lezoucího raka, třebaže jeho klepeta vypadala hrozivě.

O dvě stě metrů dál se mi na Třetí straně vybavovala zajímavá scénka, jejíž předobraz byl v bělohradském muzeu. Zaujatě jsem tam stával před skříňkou se „skrčencem“ – kostrou pravěkého člověka pohřbeného ve skrčené poloze. A vedlejší exponát, kterým byl obrovský zub – stolička mamuta, byl rovněž pozoruhodný. Tabulka říkala, že zub byl nalezen v Javorce u Zátíší. A tak, když jsem k tomuto místu přicházel, představoval jsem si, jak se zde v řečišti obrovitý chobotnatec převaluje, a to tak důkladně, že přítom přijde o zub.

Od Zátíší k mostu je to kousek. A tam, opřen o zábradlí, jsem jednou jako kluk zažil nečekaný šok. Od Miletína se řítil robustní motocykl. Už to byla vzácnost, aut a motorek se tehdy na silnicích moc nevyskytovalo. Ale teď jde o to překvapení, zděšení. Chlapík, který svíral řídítka, byl maskovaný zločinec! Opravdu! Přes ústa a nos měl uvázaný do trojúhelníku složený šátek. A právě tak byli zobrazováni lupiči a jiní zlosynové z rodokapsů, korunových kovbojek a detektivek. Do té doby jsem totiž neviděl, že by se někdo tímto způsobem chránil před nepříjemným prachem, zatímco se zmíněnou literaturou jsem se často setkával.

Ještě dnes se stává, že si na tomto místě onoho maskovaného desperáta řítícího se Bělohradem připomenu.

POZNÁMKA: Pokud se někdo domnívá, že srovnávání Javorky s Amazonkou je přitažené za vlasy, dodávám, že jeden z přítoků světového veletoku je řeka Javari! Nepodařilo se mi však zatím vypátrat, zda Javorka získala název dle zmíněného přítoku, anebo tomu bylo naopak. Vždyť některý kmen brazilských indiánů mohl docela dobře svou řeku pojmenovat po Javorce.

Svatopluk Hrnčíř, ilustrace: Jan Černý

Anenské slatinné lázně získaly ocenění na mezinárodním veletrhu cestovního ruchu ITB Berlín. O jaké ocenění šlo?

Dne 11. března 2009 proběhla v rámci největšího světového veletrhu cestovního

ruchu ITB v Berlíně ceremonie slavnostního předání „CzechTourism Berlin Awards“. Berlínské zastoupení agentury CzechTourism před více než 200 hosty z řad cestovních kanceláří, novinářů, zástupců českých regionů, měst, lázní a hotelů ocenilo nejlépe spolupracující partnery v roce 2008. Z rukou marketingového ředitele agentury CzechTourism pana Pavla Kosaře a ředitele CzechTourism Berlín pana Miroslava

Rončáka a za účasti diplomatických představitelů ČR v Německu: konzula České republiky v Drážďanech pana Tomáše Podivinského a obchodní radové Velvyslanectví ČR v Berlíně paní Hany Havlové převzal generální ředitel lázní ing. Radim Kalfus cenu:

„Nejlepší partner roku 2008 v kategorii Lázně České republiky“ za aktivní propagaci lázní v Německu a speciálně za prezentaci Anenských slatinných lázní a.s. Lázně Bělohrad v kanceláři CzechTourism Berlin na CheckPoint Charlie.

Předání prestižních ocenění „CzechTourism Berlin Awards“ se konalo po loňské úspěšné premiéře již podruhé a stává se významnou součástí české prezentace na největším veletrhu cestovního ruchu na světě ITB Berlín. Ing. Radim Kalfus ocenil při této příležitosti práci obchodního úseku lázní při zajišťování německé klientely pod vedením Dr. Theodora Štofiry, který se nejvíce zasloužil o toto ocenění.

Ing. Radim Kalfus ředitel ASL, a. s.

Vláda ČR schválila navýšení garance na odstranění staré ekologické zátěže ve firmě Deprag CZ. Můžete čtenáře BL blíže informovat?

Sanace starých ekologických zátěží ve firmě Deprag CZ a.s. mohou začít. V měsíci březnu došlo k rozhodující změně ve vývoji situace při odstraňování starých ekologických zátěží ve firmě. Po usilovných několikaletých jednáních s odbornými firmami, které průběžně doplňovaly požadavky a průzkumy na místě a tím potvrzovaly vážnou situaci a nebezpečí napadení podzemních zdrojů pitné vody pro celou oblast regionu Jičínska, došlo k zásadnímu obratu.

Dne 9. března odsouhlasila vláda České republiky svým usnesením číslo 274 úpravu garance finančních státních prostředků navýšením na maximální možnou částku 113 724 000 Kč. Tato částka zahrnuje i daň z přidané hodnoty. Uvedené finanční prostředky budou čerpány z privatizačních výnosů Ministerstva financí ČR.

Tím byl naplněn rozhodující krok, aby v nejbližší době bylo vypísáno výběrové řízení na dodavatele prací dle zpracovaného projektu.

Dle dosavadních jednání pověřeného zástupce firmy ing. Otakara Řehořovského by práce měly být zahájeny ještě v letošním roce.

Provedením této nákladné sanace tak ubude velká starost jak vedení firmy, tak i vedení lázeňského města Lázně Bělohrad.

Ing. Otakar Řehořovský, místopředseda dozorčí rady DEPRAG CZ a. s.

Bělohradští, nezapomínejte na Jivínského Štefana!

Před pěti lety se mi do rukou poprvé dostala kartička s figurkou Jivínského Štefana. Rozjela jsem se tehdy do jičínského K-Klubu. „Ahoj, vítám tě, já jsem ProChor,“ řekl srdečně starší muž a předal mi své noviny „Prochoroviny“.

Jak Jivínský Štefan vznikl? „Před dvanácti lety se sešla skupina přátel. Dohodli se, že budou udělovat Jivínského Štefana. Jedná se tedy o iniciativu zdola. Jsme otevřená a samozvaná Štefánská komise. Začínali jsme v jičínském K-Klubu,“ konstatoval Bohumír Procházka.

Jivínský Štefan se koná vždy 25. února. Letošní ročník byl už dvanáctý a hostitelským městem se stala Sobotka. Od roku 2001 jsou dvě kategorie: cena za největší počin roku, kde rozhoduje los, a cena za dlouholetou kulturní činnost, o níž rozhoduje porota. Rok 2008 se prezentoval dvěstěosmnácti nominovanými (z celého bývalého okresu Jičín). Šťastný los padl v první kategorii hořickému studentovi Milanu Ertlovi, nominovanému za seminární práci o židovském lékaři Jaroslavu Kaufmanovi. Ocenění za dlouholeté zásluhy o rozvoj kultury získala usměvavá devadesátiletá Blažena Zatloukalová z Hořic.

Za Lázně Bělohrad nepřišla za loňský rok žádná nominace, přesto, že je zde jistě mnoho kulturních aktivit. Příští setkání je naplánováno v Libuni a už nyní je možné posílat nominace za kulturní počiny, které vás zaujaly. Kdo může být takto oceněn? Nominovaný může bydlet jinde, svoji činnost musí vyvíjet na území (bývalého) okresu Jičín, musí jít o osobu dosud žijící (výjimku tvoří ten, jehož činnost si v posledních letech a měsících před úmrtím zasloužila pozornost - porota profesionálně rozhodne). Důležité je, že nikdo se **nesmí nominovat sám**.

Co máte udělat, pokud se vám líbil kulturní počin a chtěli byste osobu či spolek nominovat? **Napište jméno, adresu, důvod nominace (stačí dvě - tři věty) a uveďte kategorii, do které činnost patří.** Vše pošlete na adresu: **B. Procházka, Sokolovská 367, Jičín nebo e-mail: prochor.jc@fiscal.cz.** Termín je 31. prosinec. Lednová Štefánská komise následně rozhodne o správnosti nominací.

Kdo může být zařazen do kategorie ocenění za dlouhodobou činnost? Patří do ní nominace lidí, kteří pracují víc než pět let. Pokud někdo už cenu získá, může být přijata jeho další nominace jen v kategorii za počin roku. Pokud se nominace opakuje po dobu pěti let, může být poté zařazena do kategorie za dlouhodobou činnost. Vůbec se však nelekejte, pokud se vám pravidla zdají složitá a prostě „ProChorovi“ napište, co se vám v Lázních Bělohradě nebo v jeho okolí líbilo a zaslouží si poděkování!

To nejdůležitější na závěr. **Jivínský Štefan je hlavně o setkání a poděkování,** takže Bělohradští nezapomínejte a pište!

(bk)

Proč městský úřad nekoupil Lázeňský hotel? Je v něm jediný pořádný sál ve městě a taková šance koupit historickou radnici se už nemusí opakovat.

Lázeňský hotel tehdejší MěNV Lázně Bělohrad prodal na začátku sedmdesátých let ČSAD Hradec Králové, protože objekt bylo nutné zrekonstruovat a MěNV neměl potřebné finanční prostředky. Po roce 1990 byly snahy získat Lázeňský hotel zpět do vlastnictví města, což se nezdařilo. V roce 1994 se stalo majitelem hotelu ČSAD Semily.

Vloni na podzim se ČSAD Semily rozhodlo objekt prodat. V prosinci jsem se sešel s ředitelem ČSAD, který mě informoval o podmínkách prodeje hotelu. Vysvětlil, že město ani neoslovovali, neboť se domnívají, že provozovat takovýto hotel by pro město byla obrovská zátěž a ani by to nemělo být předmětem činnosti města. Kupní cena činila více než 15 milionů Kč, což je zhruba maximální částka úvěru, který si město může dovolit vzít, a na nákup hotelu město nemůže dostat žádnou dotaci. Koupí Lázeňského hotelu by město muselo zastavit probíhající i plánované investiční akce, neboť by si již nemohlo vzít úvěr na vstřícnost k různým dotacím, které často činí více než 90 % nákladů. Další věcí je budoucí provozování hotelu. ČSAD mělo velkou výhodu, že hotel využívalo jako školící středisko, ale u města si nedovedu představit, jak by zajišťovalo obsazení ubytovací kapacity (kromě letních měsíců), navíc je nutná rekonstrukce pokojů, aby odpovídaly ubytovacímu standardu, a zřejmě i dalších částí hotelu, jsou vysoké režijní náklady (vytápění, atd.). Možností koupit Lázeňský hotel se zabýval i finanční výbor zastupitelstva města, který z řady důvodů odkoupení hotelu nedoporučil.

V lednu podepsalo ČSAD Semily kupní smlouvu s novým majitelem, který se zavázal zachovat stávající provoz a převzít do pracovního poměru zaměstnance hotelu. Nový majitel informoval o svých záměrech zastupitelstvo města, vysvětlil, že chce zachovat restauraci a sál využívat na různé kulturní akce a spolupracovat přitom s městem.

Kdy začne výstavba golfového hřiště na Byšičkách?

Nejprve musí proběhnout změna územního plánu, jejíž součástí bude posouzení vlivu na životní prostředí. Jednání o změně ÚP budou trvat minimálně 1,5 roku. Teprve potom bude moci investor požádat o územní a následně stavební povolení. Odhaduji tedy, že vlastní výstavba golfového hřiště by mohla nejdříve začít na podzim roku 2011. Jiná je situace kolem Nového dvora. Chov prasat zde skončí v polovině letošního roku, objekt je dle územního plánu určen pro drobnou výrobu a služby, kde je

přípustné i ubytovací a stravovací zařízení. Přestavba Nového dvora na golfový klub by tedy mohla začít poměrně brzy. Otázkou je, zda investor rekonstrukci Nového dvora zahájí, když nebude mít jistotu, zda změna územního plánu týkající se golfového hřiště bude vůbec schválena.

Stále se nemůžu smířit s tím, že město prodalo poměrně moderní pension Pardoubek a ten byl zbořen a na jeho místě vyrůstá obrovský betonový kolos. Obdobný pension jako Pardoubek je Achát v Železnici a pořád dobře funguje!

V době, kdy město pension Pardoubek prodávalo lázním, už velice vážně hrozilo jeho uzavření z hygienických důvodů. Rekonstrukce by byla tak nákladná, že nepřipadala v úvahu. Anenské slatinné lázně chtěly původně stavět na místě pensionu letní restauraci s menším ubytováním. Nakonec se rozhodly po získání investora pro stavbu moderního hotelu s kapacitou cca 150 lůžek. Na stavbu hotelu jsem slyšel hodně kritických ohlasů. Osobně jsem ale po celou dobu výstavby přesvědčen, že hotel po dokončovacích pracích (fasáda, parkoviště, komunikace, parkové úpravy, osvětlení, atd.) vhodně doplní areál lázní a celé město a pomůže jeho dalšímu rozvoji minimálně tím, že přinese řadu pracovních příležitostí. Mimochodem, když se ve 30. letech minulého století stavěl hotel Grand, tak rovněž tato stavba byla řadou občanů kritizována. Co se týče pensionu Achát v Železnici, tak byl stavěn stejnou technologií a zhruba ve stejnou dobu jako pension Pardoubek. Nedávno jsem mluvil se starostkou Železnice, která mně říkala, jak nám závidí, že se nám podařilo pension Pardoubek prodat za 5 milionů Kč. Železnice pro pension Achát nesehnala nájemce a z hygienických důvodů ho musí zdemolovat, což bude stát vzhledem k použitým stavebním materiálům značnou částku.

Pavel Šubr, foto: Ladislav Stuchlík

ZM informuje

Na veřejném zasedání ZM 11. března 2009 zastupitelé projednali záležitosti týkající se nákupu a prodeje nemovitostí, schválili rozpočtová opatření č. 7/2008 a 1/2009, zabývali se hospodařením odpadového hospodářství v roce 2008, schválili místostarostu Jiřího Bičíšče jako zástupce města na valnou hromadu VOS a.s. Jičín, rozšíření obsahové náplně změny č. 3 územního plánu města a smlouvy o výpůjčce, o zřízení věcného břemene a další týkající se výstavby chodníků v Horní Nové Vsi, vzali na vědomí zprávu o bezpečnostní situaci v teritoriu působnosti Obvodního oddělení Policie ČR Nová Paka za rok 2008, získání dotace ze SFDI ve výši 2 mil. Kč na rekonstrukci chodníků v ulici T. G. Masaryka, informace o oslavě 50 let SOU Lázně Bělohrad 12. – 13. 6. a zprávy finančního a kontrolního výboru a poděkovali faráři P. Černému za jeho spolupráci s městem při jeho odchodu z farnosti.

Na dalších dvou zasedáních, která se uskutečnila 18. března a 8. dubna 2009, se zastupitelé zabývali výzvou Úřadu pro zastupování státu ve věcech majetkových k nápravě údajného nesprávného zápisu v katastru nemovitostí z roku 1992 týkající se areálu zámku, na což UZSVM upozornil „dobře informovaný bělohradský občan“. 18. 3. zastupitelé schválili další postup spočívající ve zpracování souhlasného prohlášení účastníků a smlouvy o bezúplatném převodu areálu zámku zpět na město, 8. dubna potom oba zastupitelé dokumenty schválili s tím, že starostovi uložili svolat společné jednání dotčených institucí k dojasnění dalšího postupu, neboť dle názoru katastrálního úřadu byl zápis v roce 1992 proveden v souladu s platnými zákony. Zastupitelé dále přijali informaci o navýšení garance pro firmu Deprac CZ na odstranění staré ekologické zátěže, schválili poskytnutí rezi-va Anenským slatinným lázním na dostavbu vstupního areálu minigolfu a uložili starostovi požádat Královéhradecký kraj o finanční dar na Slavnostní zahájení lázeňské sezony, které se uskuteční 23. května.

Pavel Šubr

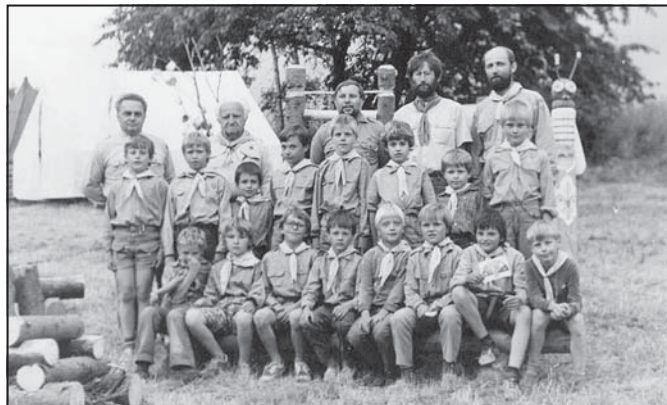

Tábor 1990 - Vosí stráž

Letní skautský tábor je vyvrcholením roční činnosti a je jakousi odměnou za snažení a práci na sobě samém, neboť skauting je výchovou charakteru. Trochu jinou pozici měla naše činnost po obnovení Junáka po roce 1989. V radostné euforii svobody proběhl nábor bělohradských dětí v duchu čím více, tím lépe, ale na úkor neúměrného vynaložení sil na jedince, kteří za to nestáli a ani o to nestáli. Po půl roce od zimy do léta se nepodařilo oddělit čisté zrno od plev a na tábor se vyvezl, kdo měl ruce a nohy. Ale každá lidská dušička stojí za záchranu...

Tábor fungoval bezvadně pod vedením bratra Bohuše Mencla a bratra Lubora Bajera st., kteří pevně třímali otěže v duchu skautských tradic. Vyskytly se však kázeňské přestupky, které bylo nutno potrestat i odvozem hříšníka domů, aby byl odstraněn špatný příklad pro ostatní. Jedním z problémových byl i skoroskautík přezdívaný Živočich, se kterým člověk nehnul ani heverem. Kluk to byl chytrý a vnímavý, ale jen pro svoje potřeby a pohodlí. Táborový řád bral jako omezování osobní svobody a žil si svým životem. Tímto jednáním inspiroval podobné jedince, kteří v něm viděli autoritu.

Jednou, bylo to v době osobního volna, jsem ucítil kouř, který se linul z přilehlého pole žita a současně zaslechl tlumené hlasy. Vydal jsem se tím směrem a přistihl tři kluky v čele se Živočichem, jak popustili

uzdu své vášni a kouřili suché dubové listy napěchované do stonku lopuchu. Nemrkli okem a dokonce se tvářili, že jim to chutná. Vzplanul jsem spravedlivým hněvem a v duchu vymýšlel trest, který musel následovat a být úměrný jejich nesmyslnému počínání. Hoši dostali hrábě a úkol uhrabat jehličí v části lesa za kuchyní, aby byli pod dozorem. Chvilí se nedělo nic. Bylo ticho, jen občasné praskot větviček dával tušit, že se v lese něco děje. A pak začala hádka jako z italského filmu. „Já ti to říkal...“ a „ty za to můžeš...“ a následovaly nadávky, které se nedají publikovat. Nechali jsme hochy, aby si pěkně vyměnili názory a užili si svoji čtvrt hodinku slávy. Celý tábor se bavil...

Dnes už je to úsměvné vzpomínání. Ale v té době člověk raději odměňoval než trestal.

Tábor 1991 - Kaliště

Boj o bombón

Bombón či jiná sladkost je pro dítě téměř samozřejmost. Prostě patří k životu. Ne však na skautských táborech světlušek a vlčat. Tam byla vyhlášena něco jako bombónová a žvýkačková prohibice. Při hrách by bombón mohl zaskočit a způsobit dušení. Proto problém sladkostí se na táboře řešil radikálně. Při příjezdu se všechny vybraly a byl jich kolikrát plný prádelní koš. Ten se postupně likvidoval při společném mlsání v osobním volnu po

obědě. Při nedostatku mlsů během dne tyto stouply značně v ceně, neboť když je něčeho nedostatek, s tím se šmelí. Bombón proto platil mezi dětmi často jako ceněné platidlo.

Nejinak tomu bylo na táboře Kaliště v roce 1991. Přišel za mnou Perník, osmiletý kluk, u kterého se začaly projevovaly vůdcovské sklonky, s tím, že by chtěl uspořádat svoje závody. „A hlavní cenu pro vítěze máš?“ zeptal jsem se. „Mám,“ pravil Perník, „mám bombón. Bude to boj o bombón.“ Raději jsem nepátral po tom, kde ho v pozdních odpoledních hodinách vzal a začali jsme se připravovat. Musel jsem mu vysvětlit, jak se takový závod staví, když je více stanovišť a kontrol. Že musí s přípravou postupovat obráceně,

od cíle k startu a na co dát pozor při bodování a měření času. Vůdčí schopnosti se musí podporovat...

Perníkův závod proběhl bez problémů a došlo k udílení ceny. A teď to prasklo, trapas. Bombón nebyl. „Já jsem ten bombón nejdřív měl,“ bránil se Perník, „ale pak jsem ho snědl a pro vítěze jsem bombón namaloval.“ Podal mi ušmudlaný papír, na kterém byl vyobrazen sen každého dětského požitkáře. A tak největší boj o bombón svedl ten den Perník. Souboj se svou dobrou vůlí.

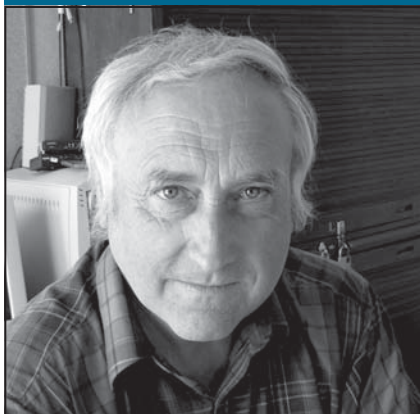

ROZHOVOR

se starostou

Svatojanského Újezda

Dalším osloveným v cyklu rozhovorů se starosty obcí sousedících s Lázněmi Bělouhradem byl starosta Svatojanského Újezda **Miroslav Perný**.

Pane starosto, představte nám sebe a svoji obec.

Svatojanský Újezd je nejstarší obcí bělohradského regionu, jejíž historie se začala psát již v první polovině 12. století. Stál tady farní kostel, který byl vysvěcen v roce 1352 a zasvěcen svatému Janu Křtiteli. Byl dřevěný a jako nejstarší dřevěný kostel v okolí se dochoval do konce 19. století, kdy byl nahrazen současným kamenným.

Dnes nás mnoho není, Svatojanský Újezd patří mezi nejmenší obce na okrese a má asi 95 obyvatel. Kdysi bývalo podle číselné řady asi 60 bytových domů. Dnes to prořídlo, některé domy jsou převedeny na rekreační zařízení, trvale obydlených je tak 50 čísel. Obyvatelé jsou především starší a staří. Děti je zde 15 a to ještě díky současné populační vlně. Velmi se na tom podepsala minulá léta, stavět se zde nesmělo, nebo s problémy, výstavba byla výsadou střediskových obcí a tou pro nás byly Mlázovice, pod které jsme patřili. V devadesátém roce došlo k odtržení od Mlázovic společně se Šárovcovou Lhotou. Obec je samostatná, do čela je zvoleno sedmičlenné zastupitelstvo. Rozhodujeme o vlastním rozpočtu, který se dnes pohybuje na hranici jednoho milionu korun. Zajímavostí je, že je to na okolí jediná obec s centrální středovou návsi. Svatojanský Újezd má i vlastní znak a prapor, který nám byl přidělen. Základem znaku je poukaz na svatého Jana Křtitele, podle kterého nese obec název, jehož atributem byl heraldický převázaný rákosový kříž a voda. Znak je v zelené, žluté a bílé barvě.

Od devadesátých let jste starostou, ještě vás lidi neotrávili?

Otrávili, a ne jednou. Potřeboval bych nástupce. Připadám si jako ten bájný převozník, potřebuji najít někoho, komu bych předal vesla a vyskočil na břeh. Přesto, že hledám, nikdo to nechce dělat.

Tady bylo hlavním zaměstnáním zemědělství, jak to s ním vypadá?

Stále funguje akciová společnost Mlázovice. Někdy v roce 60 se sloučily obce Choteč, Mlázovice, Lhota a Újezd do společného zemědělského podniku, který s nějakými změnami existuje dodnes. Obhospodařuje většinu okolních polí. Těch pár lidí, kteří začali po devadesátém roce hospodařit samostatně, toho už dávno zanechali. Za obcí stojí bývalý prasečák, dnes je prázdný, v celé republice se prasata ruší, a tak skončila i u nás. Na jednu stranu to je dobře, zmizel hrozný zápach při západním proudění větru.

Když jsem projížděl obcí, viděl jsem, že budujete nový vodovod.

Většina lidí má svou studnu, tohle byl vodovod, který zásoboval prasečák a několik lidí je na něj napojeno. Obec dostala vodovod do majetku. Jenže je v havarijním stavu a tak se musí opravit, vlastně položit znovu. Vodu bere ze studny pod Straholcem, kde byla kdysi obecní studna. Celý Újezd má kanalizaci, která samozřejmě vyžaduje také údržbu. Jedna její větev vede do Hřideleckého potoka a druhá do Chotečského potoka.

Pane starosto, jak byste charakterizoval dnešní život v obci?

Zatím nám sem jezdí autobus, máme s tím sice problémy, ale jezdí. Děti chodí do bělohradské školy, ty malé buď do mlázovické nebo bělohradské školky. Dřív musely chodit pouze do Mlázovic a pro některé rodiče pracující v Bělouhradě to byl značný problém. Výstavba nových domků tady moc nefunguje, ale pěkně se opravila řada původních stavení a stále se pokračuje. Jediným spolkem, který tady ještě jakž takž funguje, jsou hasiči. V loňském roce jsme měli s panem spisovatelem Stanislavem Rudolfem, který zde jako mladý učil, besedu. Na návsi pod lípou občas děláme posvícenské posezení a jiné akce.

Máte nějaké problémy?

Samozřejmě, jsme hodně odkázaní sami na sebe, co si neuděláme samo, nepřijde. V zimě vyhrneme sněh, sečeme pangejty a obecní plochy, o vodě a kanalizaci jsem mluvil. Podívejte se, v Bělouhradě, když něco potřebujete, seberete se a jdete do obchodu. Tady žádný obchod není a lidé musí myslet na zásoby, v zimě jsme poslední štace při vyhrnování sněhu. Při cestě k doktorovi spoléhat na autobus mnoho nemůžete a tak musíte mít auto nebo někoho, aby vás dovezl. Jak už jsem říkal, prostě lidi tady musí spoléhat víc sami na sebe. Nemají to jednoduché na malé vesnici. Chceme jim trochu ulehčit, proto se snažíme jim vyjít vstříc alespoň minimalizací nebo zrušením místních poplatků. Abych nezapomněl, pod správu obce patří i hřbitov, což je další starost a úřad. Úřadování je vůbec hodně.

A co výhled, plány do budoucna?

Potřebovali bychom koupit pozemek pod Straholcem, ale nějak se nám to nedaří. Vybudovali bychom tam požární nádrž a věřím, že by byla vhodná i k vykoupání. Tam by se také dala umístit i čistička odpadních vod.

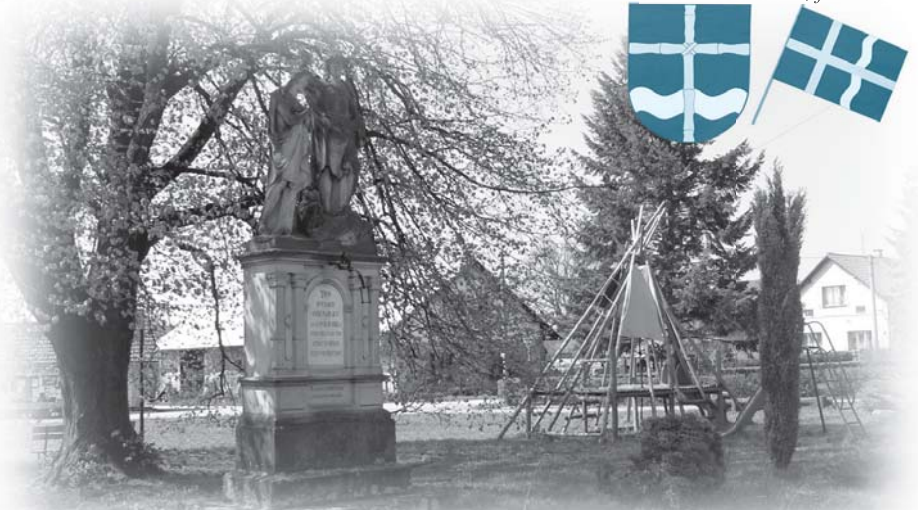
Teď se nám podařilo konečně dát do pořádku obecní majetek, což se od roku 90 nedařilo. To pokládám za velký úspěch. Získali jsme pozemky pod školou. Škola byla dřív obecní, převedla se na mlázovické družstvo a pozemky zůstaly státu. Kvůli malé poznámce „Patří národní katolické škole“ byl zpětný převod zablokovaný jako údajný církevní majetek. Teprve teď se podařilo prokázat, že škola nebyla katolická ve smyslu majetku, ale ve smyslu názvu školy. Díky tomu jsme mohli získat koupit školu zpět. Ve škole máme v prvním patře společenskou místnost a dole v přízemí skladiště.

Když se podívám do budoucna a na obec, bude s tím práce vždycky.

Víte, ve Svatojanském Újezdě, když je hezky, tak je krásně.

Děkuji za rozhovor

Ladislav Stuchlík, foto: autor

ZAKLADATELÉ A 42. ZVIČINA

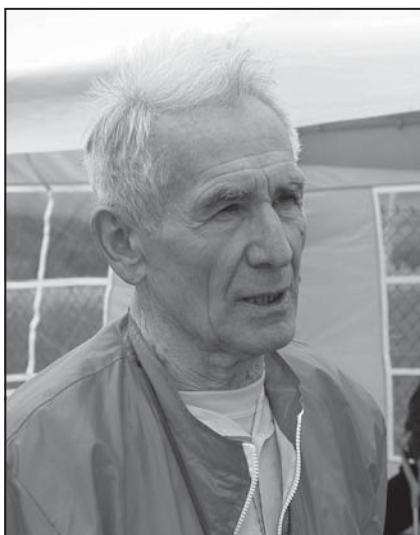
Kadečka, Krasl, Dobeš, Podzimek, Zvoniček

Sportovní závod, spjatý s našim krajem. Až nám máj v tomto krásném kraji pod Zvičinou zazvoní, přijďte s námi letos zkusit, kdo z vás koho předhoni.

Píše v roce 96 v rozsáhlém povídání mlázovický Aleš Kutnar. Závod Šarvčova Lhota - Zvičina je pravidelně zařazován do Českého poháru v běžích do vrchu. Těžký závod. Délka 13,6 km, převýšení 393 m. Letos 8. května se uskutečnil již 42. ročník běhu a 5. ročník MTB/kola. Zároveň se na 671 metrů vysokou Zvičinu vydali i turisté. Zajímaly mě začátky tohoto populárního závodu, a proto jsem vyrazil za otcizakladateli.

JOSEF ZVONIČEK (*1933)

40 let ve funkci ředitele závodu. Lesník, rodák ze Starého Plesu u Josefova. Výborný běžec. K jeho sportům patřily i běžky, v 50. letech startoval na republikové patnáctce v běhu na lyžích. V Písku na vojně hrál i českou házenou. Od Franty Pecha měl nabídky hrát „českou“ v Bělohradě. Nedošlo k tomu. Dobře uměl Zvičinu dnes 52 letý jeho syn Josef, hořícký zvěrolékař. Josef Zvoniček starší žije v Mezihorí.

Ivo John

JOSEF PODZIMEK (*1921)

Tikovák. Řadu let pracoval jako traktorista v mlázovickém zemědělském družstvu a v živočišné výrobě. Hasič tělem a duší. Ke Zvičině přitáhl mladé lhotecké hasiče, tehdy požárníky. Běhání nikdy netrénoval. Chodil vyložen z voleje. Práce a pochůzky po polích a lukách, to byly jeho tréninkové jednotky. Zkrátka, dobrá fyzická.

P: V šedesátém sedmém roce jsem rovnou z práce šel do Lhoty k Bílkovce do hospody na pivo. Ve dveřích hospody jsem narazil na chlapy, že na pivo běžíme na Zvičinu, že ve lhotecký pivo došlo.

Z: Seděli jsme v hopsodě s Pepíkem Kadečkou, Ládou Kraslem a předsedou Dobešem. A mluví se o Zvičině. Že se tam poběží na pivo. Já říkám, klidně, já vás povedu, lesy okolo znám a cestu taky. No a Dobeš přidal i tu sázku. Kdo doběhne pod dvě hodiny, dostane od něho za každou minutu pivo! A zase nad dvě hodiny platí běžec.

P: Na Zvičině jsme s Pepíkem Zvoničkem byli za hodinu pětatřicet. Za čtyři minuty doběhli Krasl s Kadečkou.

Z: Myli jsme se pod pumpou, když dorazil na motorce Dobeš s Jarkou Rudolfovým a divili se, že už jsme tady.

P: Na Zvičině v hospodě však nikdo nikde. Ani ta pěkná šenkýřka, která chlapy přitahovala...

Z: My s Podzimkem jsme ale vyhráli 50 piva a Kadečka s Kraslem 42. Asi za tři čtyři roky koupil předseda Vašek Dobeš půlku piva...

P: V roce 68 se neběželo. Nějak moc pohřbů bylo to jaro ve Lhotě a nebyla nálada. V šedesátém devátém nás bylo devět a pak každým rokem přibývalo.

Z: V 75. byla ve dvorské zoologické karanténa. Nepustili nás na Zvičinu. Náhradní trať vedla do Tetína, Dobše a zpátky. Ten rok bylo vůbec nejhorší počasí. Zima. Děšť. Bláto. No, děs.

P: První ročníky se trať neznala. Mohlo se běžet, kudy kdo chtěl. Jednou mě na startu odstrčil nějaký pražskej borec. Dral se dopředu. Dost dobře. Já byl na Zvičině před ním. Koukám, on přibíhá od Třebihoště. Zabloudil.

Z: Ty začátky byly překrásné. Po vsi se říkalo, že na Zvičinu chodily i tyčky od plotu. Fůra místních. Ve Lhotě to byl svátek. Uklizeno. Fábory. Břízky. A bezva posezení po závodě na Raisově chatě. Tady se rozebíralo, jak kdo běžel. Když začali jezdit super běžci, stal se ze Zvičiny výkonnostní závod. Vy jste na Hrádku a první už u Nového dvora. Jeden čas nás drželi Bělohraďáci. Na start přijel od Bělohradu i vlak plnej běžců a turistů.

P: Pítí jsem cestou nepotřeboval. Jednou mi dal újezdecký Lámr pod Vřesníkem lok-

Jan Havlíček

Blanka Paulů

popisek

nout kořalky. Z kraje to bylo fajn, ale pak špatný. Sotva jsem doběhl.

Z: No jo. Na Vřesníku si člověk myslí, že je Zvičina na dosah, jen na ni sáhnout. Pak ale seběhnete na Luka a k Bystrému potoku a kopce začínají znova. Čeká vás Bezník, Vyšehrad a cíl za Raisovou chatou.

Krásně byse povídalo s oběma zakladateli. V cíli 42. Zvičiny je však vítěz. Časem 52:25 je jím 29 letý člen ASK Slavia Praha a český reprezentant v běhu do vrchu Jan Havlíček:

„Bylo dost vedro. Ale jsem moc rád, že jsem vyhrál. Zvičinu jsem běžel poprvé. Pěkný závod, nádherná krajina. K rekordru Petra Lisičana (49:55 pozn.) se dá dostat.“

Své pocity mi sdělila Blanka Paulů, Vrchlabačka a bývalá čs. reprezentatka v běhu na lyžích, závodnice Maratonstavu Úpice:

„Dnes bylo nezvyklý vedro. Teď dávám Zvičinu za 1:09, ale v mládí i líp. Startů mám určité přes patnáct. V zimě jezdím lyžařské laufy. No, vždyť já celý život běhám.“

A závěr patřil mlázovickému Ivu Johnovi, jenž nezastupitelně náleží k závodu:

„Běžel jsem 10 ročníků. Pak mi z fotbalu začalo zlobit koleno a Zvičinu jsem dělal v roli hlasatele. Jak slyšíte, do téhle role se zacvičuje mladší kolega. Ještě ke trati. Současná je asi o 800 metrů delší, museli jsme udělat menší změny.“

*Eduard Čeliš,
foto: Jaroslav Voves a archiv*

popisek

Flusárna v Bělohradě

„Bártlová, ukaž mu tam něco!“

Tak zněl pokyn učitele Vydry krátce před exekucí, při které nás nezbedníky třetí třídy ohýbal přes lavici nejbližší stupínku a zatímco oslovená dle pokynu ve svém klíně a před našima očima cosi rukama šmordchala, kantor nám ukazovátkem prášil zadky. Tehdy, v roce dvaapadesátém minulého století, činil tak často a jistě pro naše dobro. Byli jsme umravňováni způsobem natolik nezapomenutelným, že podnes si dobře pamatuji i bydliště zmíněné Marušky. Bydlela totiž spolu se svými rodiči a sourozenci na břehu Javoroky, na samém rozhraní Bělohradu a Dolní Nové Vsi, ve zděném domě čp. 88, který se zachoval do současnosti. Tehdy jsem však měl úplně jiné zájmy, než abych se staral o historii toho domu a o Maruščiny předky a až dnes vím, že tento dům nahradil dřívější roubené stavení bělohradské „flusárny“ a že předci Marušky Bártlové byli bělohradští flusárnici.

Toto pojmenování dřívější zcela běžné a poctivě živnosti až dnes působí poněkud nepěkně a vzbuzuje úplně jiné představy než tehdy ve stovkách dřívějších, kdy „flusárna“ zde byla v provozu. Nejednalo se o nic jiného, než o výrobu drasla či potaše a nebo též salajky potřebné při výrobě mýdla, skla, ba i při bělení prádla. Výroba byla jednoduchá. Základní surovinou byl popel ze spáleného dřeva, kůry, listů ba i trávy, kterým se asi do tří čtvrtin plnily sudy. Poté se popel vylouhoval vodou studenou, pak horkou a louhem vytékajícím při dně sudů se plnil kotel, pod nímž se topilo. Na dně kotle se vařením a neustálým doplňováním tvořila draslová sedlina německy zvaná Fluss – proto název „flusárna“. Zbývá voda se sušením odstranila a vzniklo draslo, i když hrubě nečis-

té. A nyní je již zřejmé, že vzhled sedliny a její konzistence asociovaly představy natolik, že německé pojmenování pro draslovou sedlinu se dnes přeneseně používá pro úplně něco jiného.

Flusárna právě v tomto tehdy pan- ském stavení a na tomto místě byla zří- zena až kolem roku 1780 zřejmě proto, že místo bylo na břehu Javoroky při vodě a vody při výrobě bylo zapotřebí, bylo též až na samém jižním okraji městečka a tak kouř a zápach příliš neobtěžoval ostatní obyvatele. Za starodávna flusár- níci či podošárnici, jak též byli nazýváni, své řemeslo provozovali v lesích, kde za účelem získání dřevěného popela pálili dřeva. Až za Marie Terezie bylo pálení dřeva v lesích pro tento účel zakázáno a tak se flusárnici přemístili blíže lid- ských sídlišť, kde sbíráním popela od usedlých sousedů si zajišťovali surovinu pro svoji činnost.

Bylo zaznamenáno, že prvním flusár- níkem zdejšími byl Jan Kramer, které- ho v r. 1782 vystřídal Antonín Böemon z Liberce - Rochlic a v r. 1802 jej násle- doval Karel Faix odněkud z Rokytnice nad Jizerou. Ten byl vůbec prvním nositelem tohoto příjmení na Bělohradsku a živnost svoji provozoval pouze 3 roky. To proto, že živnost sama nebyla bez jakéhokoliv rizi- ka a byla i příčinou tragického úmrtí jeho třiletého synka Františka, který v září roku 1805 spadl nešťastně do kotle vařícího se louhu. Hruzný skon synka jej tak přiměl živnost svoji ukončit a pronajmout ji švag- rovi Vágnerovi. Přesto se živnost v rodě Faixů zachovala až do jejího zániku kolem r. 1880, tedy celkem sto let. Dnes dům spolu se zahradou slouží již jiným účelům.

Josef Špür, foto: autor

Procházka Bělohradem s paní Klůzovou

V našem městě není povolanejšího člověka, který by se tak dobře vyznal v genealogii místních rodů i domů jako paní **Marie Klůzová**. Není divu, že za ní přicházejí pro radu studentky se svými diplomovými pracemi, že ji občas vyhledají i odborníci. Vždyť znalost vlastních kořenů se vyplatí každému, i lázeňskému městu. Pojďme se spolu projít po Bělohradě, vydejme se s paní Klůzovou městem jejího mládí:

Kteří z vašich učitelů vám zůstali nejvíc v paměti?

Školní docházku jsem začínala v roce 1931. Škola byla už tenkrát dvoupatrová, v každé ze 12 tříd byla kamna, a tak školník pan Malý musel hodně brzy vstávat, aby všude zatopil. Jako první učitelku jsme měli mladou Lidmilu Lánskou. Ráda na ni vzpomínám, stejně jako na slečnu Medlíkovou, naši třídní učitelku na dívčí měšťance, velkou sokolku, kterou jsme zbožňovaly. Pan učitel František Pařízek byl odveden při mobilizaci a v roce 1939 gestapem uvězněn. Měly jsme ho rády a tak jsme mu my bláhová děvčata poslaly do rozhlasu jeho zamilovanou písničku „Travička zelená“, aniž jsme si uvědomily, že ji jako vězeň neuslyší. Pan učitel Nosek byl menší postavy, a i když nebyl tak starý, říkalo se mu dědeček, paní učitelce Klepetkové na obecné škole děvčata říkala Klepetice. Ředitelem školy byl za mého mládí Jan Crha, později František Bílek.

Na zámku bylo tenkrát asi rušno?

Za mých mladých let žil na zámku starý hrabě August Merveldt, chodil hodně do Bažantnice. Bydlila tu také jeho dcera, dědička panství, velmi hezká, statná a vysoká. Na zámku

žila i starší nemocná šlechtična, prý neustále pletla. Rodina hraběte Bernharda Merveldta měla syna a tři dcery, zpočátku pobývali spíš v Praze, do Bělohradu jezdili jen na neděle, svátky a prázdniny. Chodili hodně do kostela, pamatuji se, jak sedávali po levé straně v panské oratoři. Paní hraběnka chodila s děvčaty ke přijímání. Byli to skromní lidé. Hraběnka koupila dcerám v módním obchodě Marie Březinové na náměstí bílé šaty s černým vzorcem a s červeným kapesníčkem a páskem. Byly krásné a tak se jim líbily, že v nich šly na koncert. Bohatší lidé z Bělohradu nakupovali hodně v Praze, ale i tak se stalo, že na parádním povlečení tam koupeném se našla značka Made in Bělohrad! Starší komtesy měly svou profesorku, syn Pavel navštěvoval zdejší školu. Později byl hrabě zaměstnán v Uherském Ostrohu. Tam měla nejmladší dcera Eleonora svoji učitelku, přijali totiž na její výchovu bývalou studentku po uzavření vysokých škol. Ta později Merveldtovy velmi chválila v dopise, který mi psala, že ji přijali mezi sebe jako člena rodiny. Eleonora však brzy po osvobození zemřela na dětskou obrnu.

Zámecké panstvo zaměstnávalo mnoho lidí, kterým, jak se pamatuji, kupovali vždy k Vánocům v našem obchodě dárky. Zaměstnanci byli na tehdejší dobu dobře placeni a také se s nimi slušně zacházelo. Po osvobození se však k Merveldtovým mnoho lidí nezachovalo slušně, zažili i velké ponižování. Byli Chorvaté, mluvili mezi sebou většinou německy, ale nikomu neublížili, dokonce se tradovalo, že jejich syn byl za války jako zběh ukryt

zde na zámku.

Naproti zámku, v místě dnešních bytovek, byla zámecká zahrada, kterou spravoval pan Šulc s několika staršími ženami, které vždy zjara upravovaly cestičky v Bažantnici.

Ta asi vypadala jinak než dnes?

Bažantnice byla vzorně upravená a udržovaná. O park se staral hajný Slavík, byl přísný a byl za něho pořádek. Celý park byl oplocený, měl padací drátěné dveře, které se samočinně zavíraly. Bažantnice byla přístupná ráno asi od 6 hod. do večera do 20 hod., přes zimu byla uzavřena. Přesto jsme tam jezdily s děvčaty na lyžích, přehodily jsme je přes bránu a vedlejším upevněním brány ve tvaru žebříku jsme přelézaly.

Bylo tam hodně altánků, dva měly dokonce jména – Mezinárodní a Monte Carlo, tam se hrály karty. Byla tu i spousta laviček a souprav stolků s lavičkami v různých zákoutích. Nepamatuji se ale, že by se ničily. Nanejvýš bylo sem tam vyryté nějaké srdéčko zamilovaných.

Po roce 1945 se neobnovil plot a snad tím se také park začínal ničit. Pokud jde o krásné stromy, pamatuji se, že nejvíc je poničil velký polom v roce 1939. Hlavně na louce proti hudebnímu pavilonu, ze skupiny devíti nádherných smrků se snětěmi od země zůstaly asi tři. Dnes už tam nejsou ani ty. Po celém parku bylo zničeno mnoho krásných stromů. Později přišly další pohromy, ale ty už nebyly tak velké. Dnes zůstalo z mnoha vzorně upravených cestiček pouze několik, především hlavní cesta, která je z větší části asfaltovaná.

Milovaná Bažantnice

Pan Zdeněk Klůz, váš manžel, byl známým ornitologem. Mimo zaměstnání pracoval i pro výzkumný ústav pod vedením akademika Ctibora Blatného a profesora Kalandry; strávil čtyři měsíce na výzkumném pobytu na jednom z opuštěných ostrůvků v Baltském moři, podnikl dlouhodobé studijní cesty na Island a do Dánska. V Bělohradě pak pracoval v Náradí, věnoval se ornitologii a vedení muzea, napsal mnoho odborných publikací.

Sdílela jste s ním jeho lásku k přírodě, podílela jste se na jeho vědecké práci?

V odborné činnosti mého manžela jsem nebyla schopna pomáhat, ale snažila jsem se mu udržovat pro jeho práci dobré zázemí a vypomáhat aspoň laicky. To bylo hlavně ve Fričově muzeu, také jsem s ním jezdila na ornitologické exkurze, i do Maďarska. Byla jsem s ním ráda, třebaže některé okamžiky nebyly příliš příjemné, jako třeba při kroužkování nebo čištění budek. Manžel většinou požadoval moji přítomnost a já jsem na vše ráda chodila.

Marie Klůzová s manželem Zdeňkem

Paní Klůzová, co pro vás znamená Raisův Památník?

Pracovala jsem dvacet tři let v lesním závodě. Když zemřel roku 1979 manžel, byla mi nabídnuta práce v muzeu, uvolnilo se místo po panu Hlaváčkovi. Brala jsem to jako pokračování manželovy kulturně osvětové činnosti. Situace byla jiná než dnes, Rais měl ze začátku jen svůj malý koutek ve Fričově muzeu, kde byla kromě přírodnin a památek na další osobnosti i numismatika a sbírka hudebních nástrojů. Zámecká oranžerie byla opuštěná, v dezolátním stavu. Teprve ke stému výročí narození K. V. Raise byl v roce 1959 slavnostně otevřen jeho Památník. I když jsem pracovala převážně v kanceláři a v sálech byly průvodkyně, jako třeba paní Rumlerová, setkávala jsem se tu se zajímavými lidmi, kteří přinášeli nové poznatky, pomáhala jsem archívat cenné písemnosti a tak jsem stále víc pronikala do historie Bělohradu. Hodně k nám jezdili lidé ze Sobotky, kde žil dlouhá léta Raisův bratr Antonín. Znála jsem se s Raisovou dcerou paní Marií Míškovou, byla menší, silnější postavy, usměva-

vá, i s jeho vnučkou Hanou. Ta zpívala na koncertě v Bělohradě a také ve filmu Zapadlí vlastenci.

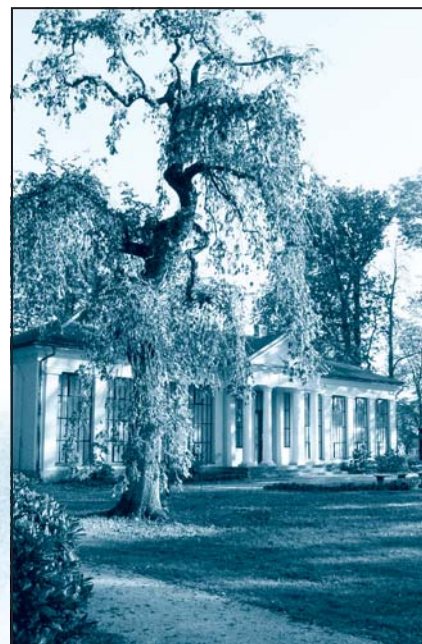
V prvních letech po otevření byla návštěvnost určitě větší, nebylo tolik jiných lákadel a pořádaly se výstavy, které se po měsíci měnily. V Památníku jsem pracovala dvacet tři let, práce mi byla radostí a stále mě těší, kdykoliv mohu vypomoci.

Stává se, že přijede zájezd školních dětí, ty rády nakupují drobné upomínky a pak je v Památníku každá ruka dobrá. Hodně práce bývá s přípravou výstav, zejména těch tradičních největších, velikonočních a vánočních. Bohatá návštěvnost a rozzářené tváře lidí jsou pak tou největší odměnou.

Antonie Vanišová,

foto: archiv rodiny, L. Stuchlík

Děkuji vám, milá paní Klůzová, za to, že z pokladu vašich vědomostí a vzpomínek tak bohatě rozdáváte, jsem vám vděčná za vaši vstřícnost a nezištnou ochotu. Přeji vám pevné zdraví a hodně radostné pohody do dalších let vašeho života!

Památník K. V. Raise

Březinův obchod, rodný dům Marie Klůzové

Padesát let bělohradského učiliště

Půl století je úctyhodná doba a je to také výborná příležitost k bilancování a ohlédnutí se zpátky. A právě do tohoto bodu se letos dostalo Střední odborné učiliště v Lázních Bělohradě, jinak prostě SOU, před tím ZOU a ještě dříve UŠZ, tedy učňovská škola zemědělská. Na to, co bylo na počátku, jsem se zajel zeptat paní Boženky Borůfkové do Svatojanského Újezda, která u toho všeho byla a dlouhá léta se na dění v tomto školském zařízení podílela.

Veškeré počátky učiliště jsou spojeny s bělohradským zámkem a datem 24. srpna 1959. V té době tady byl dětský domov a zvláštní škola. Na popud tehdejšího pracovníka, posléze zakladatele a ředitele učiliště ing. Karla Pumra, byl dětský domov přestěhován do Dětenic a sem přemístěno učiliště z provizoria v Nové Pace.

Ředitel Ing. Karel Puma zakládá stavbu

Paní Borůfková k tomu dodává: „Prvním zaměstnancem byl Karel Puma, já v té době ležela v nemocnici v Opočně. Přijel na motocyklu s dotazem, kdy mohu nastoupit. A jak bylo jeho zvykem, myslél, že hned, léčení počká. Nastoupila jsem o 14 dní déle než ředitel.“

Učiliště zahajovalo opožděně a za plného provozu dětského domova. Školní rok se rozběhl o týden později pro obory chovatel a zemědělec a do zemědělské mistrovské školy se nastupovalo až 16. září.

„Zemědělská mistrovská škola běžela jen pět měsíců v zimě, byli to

starší žáci, kteří si zvyšovali kvalifikaci a již pracovali v zemědělství. Tenkrát to bylo významné zvýšení kvalifikace a řada z nich dosáhla později v práci dobrých výsledků,“ vzpomíná Boženka Borůfková.

„Škola, odborné dílny i ubytování, to všechno bylo nacpané v zámku. Dole v přízemí byly dílny. V prvním patře škola, kabiny a kanceláře. Ve druhém patře sídlil internát. Na praxi se chodilo do okolních zemědělských podniků, jako učňovská dílna se využívala i Václavíkova kovárna. Zemědělské stroje parkovaly vedle zámku směrem ke školce. Všude, včetně kuchyně, se topilo v kamnech uhlím, které žáci roznášeli na jednotlivá místa v kbelících. Veškeré zázemí školy, sociální zařízení, ubytování žáků i dílny, všechno bylo velmi provizorní a asi by nic z toho dnešními normami neprošlo. A žáků nebylo málo, vystřídal se jich do roku 1967 téměř 500.“

1. září 1967 byla škola přejmenována na zemědělské odborné učiliště. Stále se něco za provozu budovalo, adaptovalo a opravovalo. Zámek svým určením nebyl na provoz takového zařízení postaven, a tak bylo nutno přistoupit k vybudování mechanizačního střediska s dílnami a zázemím pro učně. V roce 1970 byla zakoupena budova Kotykova mlýna a přilehlá louka. Nejprve se vystěhovaly mlýnské stroje a přebudovala stodola na zděnou dílnu. Další budovy a zařízení se stavěly svépomocí dalších sedm let. Mimo dílen tady vznikl z bývalé budovy mlýna i internát. Podařilo se tak trochu uvolnit prostory v zámku a přepážkami zmenšit pokoje. Přesto tam bylo i dvanáct chlapců na ložnici.

Paní Borůfková k tomu dodává: „Ředitel Puma byl, jak se teď říká, workoholik. Dělal ve dne v noci a vyžadoval to i od druhých. Neplatil žádný konec pracovní doby. Nikde se nenechal vyhodit,

obrazně řečeno, když už ho dostali ze dveří, vlezl zpátky oknem, ale sehnal, co bylo potřeba. Byl to rozený budovatel.“

Další podstatná změna nastala při sloučení s učilištěm v Mladějově v roce 1975. To již byl v chodu obor traktorista - opravář. Budoucí traktoristé chodili do školy v Bělohradě a na praxi do Mladějova. Ve třetím ročníku tam byli v zámku i ubytování. Každý den ráno jezdil školní autobus z Mladějova do Bělohradu a po třetí hodině zase zpět.

Mezníkem v historii učiliště byl 1. leden 1977, kdy došlo ke změně zřizovatele. Východočeské KNV předalo vedení Institutu výchovy a vzdělání ministerstva zemědělství ČR v Praze. Nastal ohromný rozkvět učiliště. Budovala se nová škola, na kterou navázala i sportovní hala nebývalých rozměrů 42 x 24 m s výškou 10 m. Všechno svépomocí. Tady se vyškolila řada

Během let se několikrát změnila skladba učebních oborů. Byly vyučovány obory zemědělské, dlouhá léta zde fungoval obor zedník, který se nyní opět vrací. Vznikly studijní nástavbové obory. Přibyli hoříčtí opraváři zemědělských strojů. Nejmladším oborem je kuchař - číšník pro pohostinství a obráběč kovů se zaměřením na CNC stroje, který je vyučován ve spolupráci s firmou Deprag CZ, a.s.

Odborný výcvik je zajišťován pro zemědělské a opravářské obory ve vlastních dílnách, pro kuchaře - číšníky jsou vybudovány cvičné kuchyně. Využívají se smluvní pracoviště. Ubytování a stravování žáků je do konce letošního školního roku zajišťováno na zámku.

Zámek, ve kterém to všechno začalo, připadl městu. To muselo rozhod-

zednických učňů, kteří bělohradským učilištěm prošli. Škola byla slavnostně otevřena 28. srpna 1980 za přítomnosti ministra zemědělství. V uvolněných prostorách zámku byl rozšiřován internát. Počty žáků na pokojích mohly klesnout, rozšířily se učebny a prostory pro zájmovou činnost.

V roce 1977 byla škola zařazena do sítě středních škol a přejmenována na Střední odborné učiliště. Vzniklo nástavbové studium zakončené maturitou, které funguje doposud.

V roce 1981 bývalý ředitel ing. Karel Pumr umírá. Otěže učiliště krátce před tím přebíral ing. Jiří Helinger z Hořic, který jej vedl do roku 2002.

Zajímavým obdobím byl příchod 16 učňů z Vietnamu. Byli ubytováni na internátě v Kotykově mlýně a na starost je měli Bohuš Mencil a Věra Pařízková. Byli starší, někteří prošli válkou jako vojáci. Byli nesmírně šikovní. Nebyl pro ně problém vypůjčit si košili a ráno přinést dvě stejné. Tu druhou stačili přes noc ušít.

V roce 1997 došlo ke sloučení s hoříckým SOU. To v Hořicích fungovalo od roku 1960 a mělo zhruba 180 učňů v jediném oboru opravář zemědělských strojů. Škola sídlila v budově bývalého okresu. Po sloučení přešla do Bělohradu s učni i část učitelů a dalších pracovníků. Dílny, ve kterých učni vykonávali odbornou praxi, sídlily v bývalém STS Chvalina. Ty byly využívány do roku 2001, než se podařilo vybudovat v bělohradském mechanizačním středisku obdobné dílny.

V roce 2001 byl zrušen Institut výchovy a vzdělávání ministerstva zemědělství a učiliště přešlo zpátky pod kraj.

Ředitel ing. Helinger odešel v roce 2002 do důchodu a místo něho nastoupil Mgr. Pavel Petr.

Nastala optimalizace škol. Pod tímto názvem se skrývala akce „škutulata, škutulata hýbejte se“. Část učiliště se zrušila, některá přejmenovala a jiná se sloučila. I bělohradské učiliště prošlo řadou kritických období. Nastal boj o záchranu, hledaly se cesty, jak učiliště zachovat. Velkou zásluhu na

Ředitel Ing. Helinger s vietnamskými učni
nout, jaké další kroky učiní. Budova je v nevyhovujícím stavu a potřebuje zásadní rekonstrukci. Proto se zastupitelstvo města rozhodlo vstoupit s majetkem zámku do společného podniku s firmou Sherydan a nájemní smlouvu s učilišti vypovědět. Náměnou mu nabídlo ubytování pro žáky v zrekonstruované budově areálu U lva do doby, než si zrekonstruuje a dobuduje internát ve vlastních prostorách Kotykovy mlýna.

Jak se bude odvíjet další život učiliště a má-li před sebou další padesátku, bude záležet na mnoha okolnostech. Na příznivém pohledu zřizovatele a hlavně na schopnosti najít dostatek žáků, kterým se budou nabízet zajímavé a smysluplné učební a studijní obory uplatnitelné na trhu práce. Ať je v čele učiliště kdokoli, čeká jej nelehká práce, do které je třeba mu popřát hodně úspěchů.

Ladislav Stuchlík, foto: archiv

Stavba sportovní haly

zachování učiliště v Bělohradě má starosta města ing. Pavel Šubr, který přede dvěma lety zachránil existenci učiliště osobní intervencí. Spolu s ním k zachování školy významně přispěl i ředitel Depragu CZ, a. s. ing. Jiří Kotyška.

Z Yucatanu do Bělohradu

Až z mexického města Mérida na poloostrově Yucatán přicestoval 17ti letý Marco Rios do našeho města, aby se na necelý rok stal studentem novopackého gymnasia a svým způsobem i dalším členem rodiny MUDr. Heleny Hronové.

Marco s rodinou

Helenko Hronová, jak jste přišli na možnost přijmout do rodiny zahraničního studenta?

Starší syn Jakub přinesl knížku o organizaci AFS, která zprostředkovává výměny středoškolských studentů a organizuje mezikulturní programy. Jakub se rozhodl s nimi vycestovat do Německa a my jsme si uvědomili, že bude volný pokoj. V seznamu studentů nás u Marca zaujalo to, že je téměř stejného věku jako syn Patrik, že je z katolické rodiny, oba rodiče byli skauti, Marco rád vaří a jeho otec je shodou okolností zubař.

Jaká je tradice organizace AFS?

AFS - American Field Service vznikla za 1. světové války a postupně se z ní stala největší dobrovolnická organizace na světě. Jednou z prvních účastnic jejího programu byla Jaroslava Moserová. Nyní se jedná o založení Nadace Jaroslavy Moserové, která by měla finančně pomáhat nadaným studentům a tím jim umožnit pobyt a studium v zahraničí.

Marco, řekni nám něco o sobě, o své rodině.

S rodiči a dvěma bratry (21 a 15) žiji v rodinném domě ve městě Mérida, které má necelý 1 milion obyvatel. U nás většina obyvatel žije v rodinných domech, myslím, že snad jen 5% obyvatel bydlí v činžovních domech. Otec je zubní lékař, matka architektka. Od kamaráda jsme získali brožuru o organi-

zaci AFS s možnostmi pobytu a studia v zahraničí. Měl jsem možnost okamžitě vycestovat a tak jsem se musel rychle rozhodnout. Letěl jsem sám s přestupy v Mexico City a v Paříži. V Praze mě čekali Hronovi a tak jsem se dostal až sem.

Věděl jsi předtím něco o naší zemi?

Jen velice málo. Znal jsem pár čes-

kých fotbalistů a od strýce, který navštívil Prahu, jsem slyšel o ní vyprávět. To, možná, přispělo k mému rychlému rozhodnutí.

Viděl jsi už Prahu?

Ano, už jsme tam byli několikrát, prošli jsme památnými místy, v kostele sv. Tomáše jsme byli na mši sloužené ve španělštině a s Patrikem jsme byli na fotbale na Slavii.

H. H.: Marco se s námi zúčastnil i rodinné svatby mé neteře, kromě Prahy jsme podnikli několik výletů, např. do Sedmihorek, Kutné Hory, Telče, do Perníkové chaloupky u Pardubic. Ještě máme v plánu navštívit jižní Čechy a ještě jednou zajet za Jakubem do Německa. Marco s námi absolvoval dokonce dva plesy a zimní pobyt na Karlově v Jizerkách, kde se naučil jezdit na běžkách.

Marco: To byl pro mne velký zážitek, sněh jsem neznal. Naše zimní počasí je podobné vašemu srpnu, kdy jsem přijel sem. Jinak máme stále teplo a po celý rok se koupeme v moři. Asi 20 minut jízdy autem máme na pláži domek, kde trávíme volné dny a prázdniny. Nijak moc necestujeme, vzpomínám si, že jsme byli v USA na Floridě v Orlandu a v Texasu.

Patriku, tvůj starší bratr Jakub nyní studuje v Německu, Marco na čas zaujal jeho místo v rodině, jak to vnímáš?

Nezpůsobí mi to nijak zvláštní, Marco se rychle přizpůsobil u nás a ani ve škole nemá problémy. Naučil se trochu česky, více rozumí než mluví. Spolu se dorozumíváme anglicky. Zvykli jsme si na sebe, nejvíc jsme se sblížili přes hudbu. Marco rád poslouchá naši skupinu Tři sestry a Daniela Landu. S tátou Marco sleduje v televizi programy vysílané ve španělštině a taky fotbal. Marco je prima a líbí se holkám.

Holkám se nevidím, Marco je opravdu milý a pohledný hoch. Helenko, zmínila ses, že Marco rád vaří, to je jistě vítaná pomoc v domácnosti.

Marco nám občas připraví pravá mexická jídla. Jsou poměrně dost kořeněná, ale chutná. Má také určité povinnosti v domácnosti, ve kterých se střídají s Patrikem. Jsem ráda, že projevil zájem naučit se hrát na flétnu a že mu to jde dobře. Asi je talent.

Marco, oblíbil sis nějaká česká jídla?

Moc mně chutná štrůdl, knedlíky k omáčkám a Irský guláš od „mum“.

„Mum“ - „maminko“, co říkáš tomu oslovení?

Velmi mě to potěšilo, snad je to důkaz našich dobrých vztahů. Myslím, že se u nás cítí dobře a my všichni se k němu jako k synovi chováme. Prožili jsme krásné Vánoce a Marcovým novoročním přáním bylo, aby ještě někdy s námi mohl být o Vánocích.

Marco, jak slaví Vánoce tvoje rodina? Jaké jsou vaše zvyky?

U nás slaví Vánoce společně celá široká rodina, sejde se nás až 50. První sváteční den (25.12.) hned po ránu se scházíme u rodičů otce, další den před obědem u rodičů matky. Dáváme si jen drobné dárky, většinou se obdarovávají jen děti. Setkáním předchází návštěva kostela. I neděle jsou pro nás svátky rodiny, které rodina tráví společně. My jdeme jednou za 14 dní do restaurace na oběd, další neděle se scházíme

s ostatními členy rodiny. Také chodíme společně do divadel a na koncerty.

Helenko, jaké máte další plány pro zbytek pobytu?

Pro studenty, kteří pobývají v našem regionu, připravujeme na příští víkend (11. - 12. 4.) pobyt u nás v Bělohradě. Základní škola jim umožnila ubytování. Prohlédnou si město a nejbližší okolí, lázně, novopackou klenotnici a v neděli Jičín. To je akce naší DOS východ, jinak organizace AFS připravuje ještě několik akcí pro zhruba 50 studentů, kteří letos naši republiku navštívili.

Marco: S organizací jsem byl v Železně Rudě na lyžařském výcviku, tam jsem dokonce zkusil lyžovat na sjezdovce. V Liberci se bude pro nás konat seminář o totalitě, v Jičíně se zúčastním orientačního běhu, v Plzni půjdeme na ples, zajedeme na Šumavu

a ještě jednou do Prahy. Odjždět domů budu 4. července.

Helenko a Patriku, to bude smutný den...

Určitě nějaká slza ukápně, bylo nám s ním dobře. I když byl po celou dobu se svou rodinou v kontaktu, jistě se mu někdy zastesklo, ale dokázal to překonat. Snad jsme mu v tom trochu pomohli.

Patrik: Třeba se ještě někdy sejdem, určitě si budeme psát.

Marco poprvé na lyžích

Marco, přeji ti šťastnou cestu do tvého vzdáleného domova, mnoho úspěchů při studiu i v celém dalším životě.

Hana Friedrichová,
foto: rodina Rios a Hronova

S rodinou Hronovou

o pomoc! Tak jako prosil o jeho záchranu sv. Petr, když klečel na kameni, který dodnes nese otisky jeho kolenou.

Tento zvláštní, zasněný kout země, tak blízký plujícím oblakům, nabízí jedinečný prostor pro zastavení, ztišení, rozjímání. Byšičkám by tolik slušel statut chráněného území a opravený kostelík by byl jeho důstojnou korunou! Léčivým tichem i podmanivou krásou tvoří Byšičky zázemí pro obyvatele Bělohradu, pro lázeňské hosty i turisty. Jejich kouzelné panorama přitahuje návštěvníky města, malíře i filmaře.

A to nejdůležitější:

„Kostelík sv. Petra a Pavla v katastru Lázně Bělhrad - Brtev byl prohlášen za kulturní památku Národním památkovým úřadem ministerstva kultury České republiky dne 29. 10. 1963 pod číslem rejstříku 3 5003/6 - 1230.“

Slavná poutní mše bude na Byšičkách v neděli 28. června. Přijďte, přesvědčte se sami o havarijním stavu této jedinečné památky a otevřete svá srdce! Přispějte do sbírky na její záchranu, na číslo konta 1 162 193 399/0800 - „Byšičky“ farního úřadu Lázně Bělhrad, do textové části uvést „Dar na Byšičky“, nebo v hotovosti proti potvrzení na fáře v Lázních Bělhradě.

Za vaši pomoc farní úřad předem děkuje!

Antonie Vanišová, foto: Ladislav Stuchlík

Málokteré město se může pochlubit tak kouzelnou lokalitou ve svém okolí, jako Bělhrad svými Byšičkami. Tajemné návrší s kostelíkem zdaleka viditelným působí úchvatně přírodní krásou, ale skrývá v sobě i hluboké kulturně historické povědomí.

Je až neuvěřitelné, jak tento poměrně malý kousek země nasbíral za staletí tak bohatou historii. Vrch s planinou nasál do sebe atmosféru bohaté středověké vesnice s kostelem a školou, vstřebal hrůzu požárů a plenění. Tragičnost místa násilím umlčeného r. 1433 za husitských válek přechází do strašidelných pověstí, realita Byšiček se prolíná s legendami. Tak to vycítil K. J. Erben a citlivě ztvárnil v baladě Svatební košile.

Ještě tu doznívá ozvěna kroků posledního poustevníka v Čechách Petra Regulata, který zde žil od roku 1851 a posvětil krajinu svými modlitbami a vlastnoručně vybudovanou křížovou cestou. Obyvatele Bělohradu a okolí váže k Byšičkám i osobní citové pouto, vždyt' na malém hřbitůvku odpočívají jejich blízcí.

Město Lázně Bělhrad pečuje o své Byšičky velmi dobře. Ujalo se torza křížové cesty, podílelo se materiálně i finančně na její obnově, takže mohla být 29. 3. 2002 vysvěcena. Vlastním nákladem opravilo město příjezdovou komunikaci, vybuodovalo a nabídlo návštěvníkům odpočinkový areál s lavičkami a altánem, upravilo důstojně okolí hřbitova.

Na řadě je teď kostelík, který se už příliš vzdálil první zmínce o sobě, tj. roku 1267. Byl původně románský, má nejstarší apsidu v širokém okolí, gotické kněžiště. Koncem 13. stol. byl přistavěn presbytář a loď, upravená později v roce 1718. Místo dřívější dřevěné zvonice, která stávala na hřbitově, byla r. 1850 přistavěna nynější čtyřboká věž při západní straně kostela. Ve 14. a 15. století to býval farní kostel. Za Kryštofa

Haranta na Pecce patřila Byšička s Novým dvorem k jeho zboží, Valdštejn pak daroval peckovské panství a s ním i Byšičky valdickým kartuziánům. I když byl opraven r. 1850 hrabětem Alfonsem Aichelburgem, nese na sobě osamělý kostelík už tíhu staletí a beznadějně chátrá. Žaluje na nepřítel přírodních živlů, na lhostejnost, nezáměr lidských srdcí. Dlouho, příliš dlouho se váhá s opravou, severní stěna je už prasklá. Je to vidět i zniřku kostela.

Kostelíček otvírá svou náruč návštěvníkům v čase třešňové pouti, 29. června na svátek sv. Petra a Pavla, a prosí, prosí

Jarmila Krejčová - Procházková

V letošním roce uplyne 100 let od narození klavírní virtuosky a hudební pedagožky Jarmily Krejčové - Procházkové. Jarmila Krejčová - Procházková se narodila 16. května 1909 v Horní Nové Vsi a zemřela roku 2003. Na Pražské konzervatoři nejprve studovala sborový zpěv a posléze i klavír u prof. R. Kurzové, M. Holubové - Bílé a nakonec absolvovala roku 1937 u prof. A. Šímy. Pedagogicky působila v Praze a v různých městech naší republiky, kde sestavila několik dětských souborů, s nimiž často vystupovala v Československém rozhlasu. Pravidelně také přispívala do různých odborných periodik zabývajících se problematikou sborového zpěvu, a jako uznávaná pedagožka byla

Rodný dům Jarmily Krejčové

často zvána do různých odborných komisí a porot. V roce 1984 vydala spolu s Pavlem Krejčím knihu „Písň, tance a lidé v Podkrkonoší“, která se právem může řadit mezi nejlepší regionální folkloristické publikace. V osobnosti Jarmily Krejčové - Procházkové můžeme spatřit nejen výbornou klavíristku, ale i významnou osobnost české hudební pedagogiky 20. století.

Prof. M. Holas, foto: Ladislav Stuchlík

CO JE VIDĚT A CO NENÍ VIDĚT

Námět i titlek je převzat od Frédérica Bastiata, který se tímto problémem zabýval už někdy kolem roku 1850. Samotný příběh je ale aktuální a odehrává se v roce 2009.

Zbavil jsem se svého starého vozu Octavia, r. v. 1997, najeto 150 tis. km, a koupil jsem si nový. Reklama říká: změna je život, a tak je to tentokrát Renault. To by nebylo až tak důležité. Ale nekup to, když ti stát na jeho nákup přidá pěkných 30 tis. Kč! Ten nový vůz je opravdu pěkný a já jsem navíc ještě výrazně ušetřil. Jsem spokojený.

Tak to je to, co je vidět. Vrátime se ale k Bastiatovi a uposlechneme jeho doporučení. Přizveme si do našeho příběhu všechny jeho účastníky a podíváme se na to, co to komu přineslo, co na první pohled vidět není.

Já jsem ve skutečnosti měl ty peníze našetřeny na opravu chalupy. Už si to, chudinka, zasloužila. Ale koupil jsem auto, takže rekonstrukce se nekoná. Pravda, mám pěkný nový vůz, ale ta oktávka mohla ještě sloužit a dalších 150 tis. km ještě najezdit. Takže jsem vlastně nic moc nezískal, spíše jsem přišel o užitek z opravené chalupy. Tedy pro mě nakonec **MÍNUS**

Moje našetřená částka otekla penězovodem volného pohybu peněz do francouzské automobilky Renault. Státní příspěvek taky. Francouzský dělník si oddychl a zapálil si gitannes. Pro něj tedy jednoznačně **PLUS**

Místní stavební firmu, se kterou jsem byl na rekonstrukci chalupy předběžně domluvený, jsem musel odříct. Nebyli rádi. Ta zakázka pro ně měla poměrně dost velký význam. Museli propustit tři dělníky, kteří by se jinak celé léto otáčeli na mé chalupě. Nezaměstnanost tak dále stoupá. No, co se dá dělat. Krize je holt krize. **MÍNUS**

Výrobci a dodavatelé stavebního materiálu na opravu chalupy taky přišli o zakázku. Jejich odbyt se kvůli mému nákupu auta a nerealizaci rekonstrukce dále snižuje. No, co se dá dělat. Krize je holt krize. **MÍNUS**

Nejvíce nadává můj soused. Musel z kapsy vytáhnout těch 30 tis. Kč, aby se prostřednictvím daňového toku mohly přemístit do mého nového auta. Chtěl si za ně koupit nový nábytek nebo něco jiného, teď nemá nic. Jednoznačně **MÍNUS**

Truhlář, který vyrábí nábytek či jiné zboží, na které měl soused zálsok, si opět povzdychl. Odbyt, který mohl být realizován, se nekoná. Tržby klesají. Krize je holt krize. **MÍNUS**

Podívejme se teď na ty plusy a mínusy. To, že převažují mínusy, to není překvapivé. Byla totiž zničena hodnota vozu, který mohl ještě sloužit. Ta hodnota tady teď samozřejmě chybí. Povšimněme si dále, že jediný plus zůstal ve Francii, všechny mínusy doma.

Je to tedy celé nějaké podivné. Někaký účel to přeci mít musí, když se o tom za masivní podpory médií tak hlasitě mluví. Někdo na tom nakonec přeci jenom vydělat musí, jinak by to celé nemělo smysl. Kdo to je? Abychom si na tuto otázku odpověděli, musíme se podívat ještě hlouběji pod povrch. Nalezneme tam dalšího účastníka našeho příběhu, kterého jsme zatím nezmiňovali – totiž toho, kdo šrotovně navrhl a prosadil. Já mám krásný nový vůz, to je vidět na první pohled. A to přináší politické body. Kdo by se zabýval tím, co není vidět? Pro onoho navrhovatele tedy jednoznačně **PLUS!** Opravdu jsme tak hloupí, abychom mu to spolklí i s navijákem?

RNDr. Jan Šebelík

Stanovisko Asociace ředitelů gymnázií KHK k článku předsedy výboru pro vzdělávání, školství a zaměstnanost Zastupitelstva KHK publikovanému v Bělohradských listech 23.1.2009

Ing. Jaroslav Jirásko, předseda výboru pro vzdělávání, školství a zaměstnanost Zastupitelstva Královéhradeckého kraje, publikoval dne 23. 1. 2009 v Bělohradských listech svůj článek pod názvem „Jak vidíte z pohledu své nové funkce budoucnost rekonstrukce Kotykovy mlýna na domov mládeže SOU?“ Při své jistě pozitivně míněné obhajobě dalšího fungování a rozvoje SOU v Lázních Bělohradě použil pan Ing. Jirásko nekorektní argumentaci, jež zpochybňuje kvalitu gymnaziálního vzdělávání. Nehodláme s autorem v žádném případě polemizovat o tom, zda je pro praxi důležitější „kvalitní gymnazista“, či „kvalitní řemeslník“, i když by jistě bylo zajímavé zjistit, jak si Ing. Jirásko představuje kritéria oné „kvality“. Zaráží nás především absolutně formulované a ničím nepodložené tvrzení autora článku, podle něhož „máme málo kvalitních gymnazistů a maturantů“ a podle něhož také údajně „současné krajské školství produkuje stovky absolventů s nízkou vzdělanostní úrovní, s vysokými finančními nároky a s nulovou motivací pracovat někde jinde než v kanceláři“. Taková argumentace je - doufejme, že nezáměrně - zavádějící, vágní a především zcela neodpovídá reálnému stavu věcí. Ze snadno dostupných statistik lze jednoznačně doložit, že absolventi gymnázií v rámci Královéhradeckého kraje mají dlouhodobě vysokou úspěšnost při přijímacích řízeních na vysoké školy (včetně těch nejnáročnějších). Z tohoto faktu vyplývá, že gymnázia plní svou hlavní funkci navzdory subjektivnímu názoru autora článku velmi dobře a vychovávají kvalitní, pro další studium skvěle připravené absolventy. Není rovněž pravdou, že by se gymnaziální maturanti hodlali stát převážně kancelářskými silami. I tento fakt lze zjistit poměrně snadno z dostupných statistik. Většina absolventů totiž, jak již bylo uvedeno, pokračuje v dalším studiu na vysokých školách, eventuelně na vyšších odborných školách a jejich životní motivace je vede na úplně jiná než kancelářská místa.

Považujeme ze zarážející, že článek, který bez potřebné argumentace kritizuje nízkou úroveň celého středního školství v Královéhradeckém kraji, publikuje předseda školského výboru Zastupitelstva Královéhradeckého kraje, který by měl mít o školství v kraji dobrý přehled a měl by být schopen případnou kritiku argumentačně doložit. Máme tak obavu, aby pod názorem autority krajského formátu nebyla veřejnost zmatena, jak to s kvalitou středního školství v Královéhradeckém kraji vlastně je. Nejde nám o jakékoli soupeření a umělé vyvolávání konfliktů mezi různými druhy vzdělávání v Královéhradeckém kraji. Domníváme se však, že ve zmíněném článku autor použil nepravdivou a nekorektní argumentaci týkající se gymnaziálního vzdělávání (a možná středního vzdělávání vůbec). Proto se snažíme touto svou reakcí uvést věc na pravou míru.

Za Asociaci ředitelů gymnázií PaedDr. Karel Výravský, místopředseda krajské pobočky AŘG Královéhradeckého kraje.

Vážený pane starosto,

předně Vás srdečně zdravím a dovoluji mi, abych Vám a radě města Lázně Bělohrad poděkoval za vydání knihy vašeho rodáka K. V. Raise „Ze vzpomínek I. část“ k jeho 150. výročí narození.

Asi bych se měl nejdříve představit. Jsem Ladislav Jareš, bydlíštem Praha 6, a s manželkou vlastnime od roku 1968 chalupu v Arnoštově u Pecky. Tady jsme trávili v překrásné podkrkonošské krajině víkendy, dovolenou a když jsme byli v důchodu, tak čas od dubna do října a Vánoce. O prázdninách jsme tam měli 7 vnoučat a někdy jejich rodiče, moje rodiče a matku manželky. Všichni jsme byli velmi rádi mezi obyvateli osady Arnoštov a okolních obcí. Řečeno krátce - zamilovali jsme si Peckovsko a nyní, když nám je již přes 80 let a zdraví nám nedovoluje pobývat déle co by chalupáři, jsme smutní a nešťastní. Dříve jsme si vylepšovali chaloupku a hlavně na zahrádce pěstovali zeleninu, ovoce a květinu včetně skalniček. Škoda, že jsme tenkrát neměli Raisovy Vzpomínky, abychom se více dozvěděli, jak se žilo v tomto prostoru Čech - byl to těžký život.

Celý náš rod pochází z Hradce Králové a já jsem královéhradecký patriot a hrdý „Hradecký votrok“. Jsem pamětník čestného starosty Hradce Králové JUDr. Františka Ulricha (1859 - 1939), který má v roce 2009 3 kulatá výročí - 150. výročí narození jako váš spisovatel K. V. Rais, 70. výročí úmrtí a 80. výročí odchodu z funkce starosty (1895 - 1929). Když mu bylo 75 let, tak město Hradec Králové vydalo pamětní medaili. Jsem členem numismatických společností, a tak jsem chtěl, aby k těmto výročím Dr. Ulricha byla letos také vydána medaile, zasloužil by si to. Jednali jsme na magistrátě Hradce Králové, že by vydali medaili společně s Českou numismatickou společností, ale nejsou finance, stačí, že je v Hradci Králové Ulrichovo náměstí. Rozhodl jsem se tedy, že vydám medaili vlastním nákladem co by starodůchodce. Nebylo to jednoduché, ražba je v omezeném počtu, je to rarita.

Ještě jednou moc děkujeme za vydání knihy K. V. Raise a již se těšíme, že časem vyjde i druhá část. Pane starosto a rado města Lázně Bělohrad, vaše rozhodnutí bylo chvályhodné, tak přijměte jeden exemplář medaile JUDr. Františka Ulricha.

Zdravíme, přejeme zdravíčko, úspěchy v řízení města Lázně Bělohrad, nechť město rozkvétá jako dosud a rodí se jen dobrá účelná rozhodnutí, která občanům přináší radost (a nejsou to zbytečně vyhazované peníze, jako mnohdy vidíme).

Ing. Ladislav Jareš, Vlasta Jarešová

Lánský Internet

Lány – vesnička na břehu říčky Heřmanky a dnes součást města Lázně Bělohrad. Její historie se začíná psát až na přelomu 17. a 18. století. V Jičínském okresním archivu lze nalézt stopy těchto dějin. Jedná se hlavně o informace z obecní kroniky, kterou začal psát pan řídící učitel Antonín Kozák 27. února 1927, a školní kroniky, psané od roku 1885 panem učitelem Tinklem. A právě nad listy těchto kronik vznikla myšlenka přiblížit okamžiky ze života zdejších obyvatel z dávné i bližší minulosti tak, aby je mohla „prožít“ a dobu pochopit i větší část zdejších rodáků a přátel. Tak vznikly dne 20. 8. 2003 lánské internetové stránky. U zrodu stáli: Helena Horáková, Petr Tobolka a Josef Horák. Jsou tu přiblíženy nejen dějiny obce od jejího pravděpodobného počátku až do zhruba poloviny minulého století, ale i životopisy lidí, kteří se o vesnici starali nejen po pracovní, ale i kulturní stránce, a mnoho dalšího. Patří sem i fotogalerie.

Lány však žijí především přítomností. Je to zásluhou hlavně SDH a Sokola. Na stránkách se proto objevují zprávy o jejich činnostech. Oddíl „Novinky“ zpracovává náš webmaster Petr Tobolka. Za těch uplynulých 5 let jsme měli několik spolupracovníků. Rádi bychom tedy poděkovali alespoň Jiřímu Čerovskému, Anně Formanové a Ing. Vlastimilu Hrnčířovi.

V srpnu letošního roku budeme zahajovat již šestý rok provozu a tak bych vás chtěla pozvat k návštěvě této obce prostřednictvím stránek www.lany-laznebelohrad.com.

Helena Horáková

Nabízíme služby

PEDIKÚRA

klasická pedikúra,
masáž nohou,
peeling, zábaly, SPA pedikúra
(péče o nohy, solné zábaly nohou)

MANIKÚRA

klasická manikúra, masáž rukou,
peeling, zábaly, P - shine
(kúra na ozdravení přírodních nehtů)

MODELÁŽ NEHTŮ

modeláž nehtů UV gelem,
Francouzská modeláž

Ilona Fejfarová, Dolní Nová Ves 23,
Lázně Bělohrad, mobil: 608 452 403
e-mail: ifejfarova@seznam.cz

středisko Lázně Bělohrad

- **Průmyslová hnojiva**
  - volně ložená i balená
- **Ledvicové uhlí hnědé tříděné**
  - ořech 1, ořech 2, kostka, německé brikety
- **Písky, štěrky, kameniva, okrasné kačírky**
  - 20 druhů skladem
- **Zahradní substráty, rašelina, mulčovací kúra**
  - volně ložená i balená
- **Doprava**
  - TATRA 815 (6x6) + vlek, SCANIA 4x4, AVIA
- **Kontejnerové oleje ARAL**
  - stáčené - výrazně nižší ceny
- **Nafta motorová**
  - kvalitní minerální z českých rafinerií

ŠTÍPANÉ DŘÍVÍ délka 25 cm

U volně ložených komodit možnost zajištění dopravy, vážení na cejchované digitální váze.

Informace a objednávky:

Plášilová Hana, tel./fax: 493 792 336, mobil: 737 213 705, e-mail: plasilova@agpjic.cz, www.agpjic.cz

To nemůže být pravda...!

Vy stále neprodáváte své zboží přes internet???

Využijte naše jedinečné řešení:
Internetový obchod na míru

Vyhodnocen mezi třemi nejlepšími v ČR

Neomezený počet položek zboží a kategorií, členění zákazníků do skupin, přístup do administrace odkudkoli, automatické generování SEO url, možnost doprogramování jakékoli funkcionality, neomezeně jazykových mutací, platby přes internet a mnoho dalších jedinečných výhod

Náš shop využívají:
www.adidasshop.pl, www.adidasshop.sk
www.adidasshop.cz, www.reebookshop.cz,
www.albisport.cz, www.sexyobleceni.cz
a mnoho dalších...
... s naším e-shopem roste Váš obrát

Fortna 43, Jičín
Tel. 800 900 231
[WWW.CIS.CZ](http://www.cis.cz)

OCENOVÁNÍ NEMOVITOSTÍ

Rodinné domy, chaty, byty, haly, stavební a zemědělské pozemky, porosty

Jana Pajrová

Vlkov 20
Nová Paka
509 01
telefon: 493 721 098
mobil: 775 621 098

Členové dramatického kroužku Středního odborného učiliště v Lázních Bělohradě připravili pro děti divadelní vystoupení, které představili dětem z mateřské a základní školy. Děti zhlédly zábavné pásmo složené z pohádek, tanečků a písniček. V závěru se do dění aktivně zapojily a daly se s pohádkovými bytostmi do tance a zpět do školy se jim nechtělo. Vystoupení mělo pro velký zájem několik repríz a mimo děti zhlédli upravený program i senioři v Domově důchodců v Jičíně a Hořicích. (las, lp)

V pátek 17. dubna uspořádala Tělocvičná organizace Sokol Lázně Bělohrad slavnostní tělocvičnou akademii v bělohradské sokolovně. V programu vystoupilo šest cvičebních celků a dva sportovní oddíly. Jako hosté vystoupil celek žen s bubínky z Jičína. Při zahájení vzpomněl současný starosta Sokola ing. Stanislav Náleverka 120. výročí založení Sokolské organizace v Bělohradě. Celým programem provázel Eduard Čeliš.

(las, pj)

Lehkým krokem,
celým rokem

PEDIKÚRA

a masáž
nohou

► Ošetřuji i nohy diabetikům
► Vánoční poukázka od 120,- Kč

Telefon: 602 417 263

Chaloupská Daniela
Barákova 174 (za poštou), Lázně Bělohrad

Základní organizace Českého svazu včelařů v Lázních Bělohradě u příležitosti 80 - tého výročí založení včelařského spolku na Bělohradsku vyhlašuje **fotografickou soutěž** na téma:

Včela a nektarodárná květenství Včela a včelaření v české krajině

Podmínky soutěže:
formát od 13 x 18 cm a větší
počet fotografií 5 a jeden seriál

Uzávěrka soutěže 1. srpna 2009.
Fotografie do soutěže prosíme doručit do Městského kulturního střediska v Památku K. V. Raise v Lázních Bělohradě.

Na zadní stranu fotografie napsat název, jméno a adresu. Výhodnocení soutěže proběhne 17. září 2009 na včelařské výstavě v Památku K. V. Raise v Lázních Bělohradě.

Ceny: med a jiné včelí produkty.

V noci 7. 5. někdo zapálil čekárnu na H. N. Vsi, u požáru zasahovali hornověští hasiči. Oheň dřevěnou stavbu úplně zničil. Podaří se někdy zastavit řádění vandalů? (las)

Vážení čtenáři, vzhledem k tomu, že se od 1. května 2009 stalo Město Lázně Bělohrad plátcem DPH zvyšuje se cena Bělohradských listů na 16,-Kč. Děkujeme za pochopení.

KAMENICTVÍ

Uveverka

Miletín 250
telefon: 493 693 469, mobil: 603 484 779

Marie Vinklerová nabízí

- vedení daňové evidence
- vedení účetnictví
- zpracování mzdové agendy a personalistiky
- zpracování podkladů pro daňová priznání (DPH, daň z příjmů, silniční daň...)
- konzultaci a poradenství v daňové a účetní oblasti
- pomoc s administrativou i z jiných oblastí

MLČENLIVOST
ZARUČUJI

M. Vinklerová, Choteč 63
telefon: 737 525 412
e-mail: vinklerovi@chotec.cz

Rozsáhlý požár skladovací haly likvidovali 15. dubna navečer hasiči v Lázních Bělohradě (viz. fotoseriál na str. 23). Skladovací hala prodejny stavebnin firmy Mádle začala hořet před sedmou hodinou večer. Rozsáhlý požár přijeli likvidovat mimo bělohradských hasičů i profesionálové z Hořic, Nové Paky a Jičína, dále dobrovolníci z H. N. Vsi a D. N. Vsi, Miletína, Mlázovic, Hořic a Nové Paky. V hale o rozměrech 30 x 6 metrů shořel uskladněný stavební materiál. Hustý černý kouř z hořícího polystyrénu, asfaltové lepenky a dalších materiálů byl vidět až k Jičínu. Hasiči zasahující v dýchacích přístrojích dostali požár pod kontrolu za 30 minut a podařilo se jim jej uhasit asi ve 21,30 hodin. Hmotná škoda na hale a uskladněném materiálu byla předběžně vyčíslena na 4 miliony korun.

(las, pj)

Co dodat. První fotka je ze zničené tabule v zámeckém parku, druhá z nepořádku Na Hrádku. (las)

**ČESKÁ
POJIŠŤOVNA**

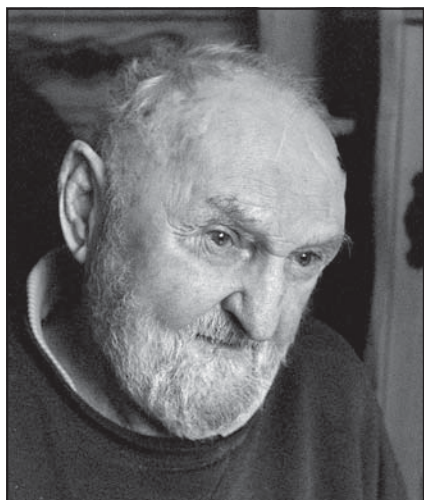
**Region Střední Čechy - Sever
Agentura Jičín**

Martin LEV - výhradní pojišťovací agent
Vojtíškovka 76, 507 81 Lázně Bělohrad
mobil: 603 469 776
www.ceskapojistovna.cz
e-mail: MLev@servis.cpoj.cz

Fotbalové kabiny a Václav Bejr

V roce 1972, kdy bělohradský fotbal slavil půlstoletí svého vzniku, byly otevřeny nové kabiny. V zeleném almanachu vydaném u této příležitosti je uvedeno, že velkou zásluhu na vzniku nových kabin mají Bohuslav Vejrosta, Ladislav Müller, Lubor Macháček a Jaroslav Najman. Mně v tomto výčtu schází jedno jméno.

VÁCLAV BEJR

Narodil se v Hřídenci 10. září 1921. Nikdy si nezahrál fotbal, nikdy nesvezl na kole. Při chůzi je od malička odkázán na berle. Práce však nadělal tolik, že tři chlapi by se za ni nemuseli stydět. Postavil barák a kulturák v Hřídenci, kravín a skladovák v Podhorním Újezdě, další barák u bělohradského fotbaláku. V Jičíně celokamenný dům. Pro jeho handicap se muselo stavět častěji lešení. Inu, zkuste takhle makat a nohy vám jaksi nejdou.

„Ty kabiny mají pořádný základy, už tenkrát jsem přišel s tím, že by stálo za to zdvihnout patro. Nedošlo k tomu. Většinou jsme dělali ve třech. Bohouš Vejrosta, Láďa Müller a já. Jak jsme šli večír k Sehnalovým na pivo, tak na nás

už křičeli: Hele, invalidi jdou! Když se dávaly překlady, nebo se házely omítky, tak už přišli brigádníci,“ vypráví pan Bejr.

Rád sleduje fotbal. V jižním rohu místního hřiště si z březáků postavil lavičku. Při nedávné rekonstrukci vzala za své. „Dala se posunout, mohli mi to včas dát vědět.“ Na televizní fotbal se zrovna moc nedívá. Jeho o 15 let mladší manželka Marta má ráda seriály a on ustoupí. Mimochodem paní Bejrová pochází z Hradce Králové a za svobodna byla Marta Marelová. Jméno jako šité pro filmovou herečku první republiky. S Václavem Bejrem se poznali v Podhorním Újezdě. Mají spolu syna Vaška a dceru Martinu.

„Lonerovi a Jirka Zemánek byli moji místní borci. Taky jsem po tři roky v bufetu udíl. A když jsem bydlel v Hřídenci, o berlích jsem lítal na fotbal. Jednu neděli nahoru do Paky, druhou dolů do Bělohradu.“ A Václav Bejr vypráví, jak šel z Rokycan do Strašic, patnáct kilometrů. Ve Strašicích vojákoval jeho Vašek a potřeboval peníze na hodinky...

Na Třetí straně jsme kdysi dávno sousedili s Bejrovými. Ještě předtím, než si Václav Bejr postavil u fotbalu. Tahle stará chalupa, dříve Špátova, už na Třetance nestojí. Dnes tam začíná Macharova ulice. Za severní stěnou chalupy jsme hráli fotbálek. Nikdy nám pan Bejr neřekl ani slovo. Nepropíchl balón, který vltí k nim na zahradu.

„Édo! Uděláš něco pro mě, uděláš to?“ ptá se mě Václav Bejr a já už počítám s tím, že budu někde stěhovat nějakou kredenc či kanape. „Jasně, že udělám, pane Bejr,“ souhlasím. „Běž do kuchyně, tam v lednici je flaška rumu. Dáme si spolu dva velký rumy. Na ten bělohradský fotbal!“

Ty rumy jsme si dali. Každý dva. „A koukej se zase někdy ukázat, Peťo!“ říká, když odcházím. Oslovuje mě jménem bráchy Petra, jenž vždycky uměl fotbal mnohem líp než já.

Václav Bejr a fotbal, který on si nikdy nemohl zahrát, patří přeci k sobě.

Eduard Čeliš, foto: autor, archiv

Poslední březnovou sobotu mi zrovna nebylo dobře. Chytil jsem střevní chřipku. Ustavičně jsem lítal na záchod a do špatného spánku jsem navíc měl ještě slávistický sen. Dav sešíváných na mě ustavičně křičel: „Červenobílá. Bojová síla!“ K chorobě a snu přidám, že moji oblíbenou Spartu hokejově vyřídili Varáci a ve fotbale ztrácejí sparťané na sešíváné slušnou řádku bodů, takže je o titulu skoro rozhodnuto. Když vše sečtu a podtrhnu, říkám si, musíš se nějak odreagovat z těch negativ. Proto bělohradské fotbalové kabiny a pan Václav Bejr. A také něco o jedné šedesátce a zasloužilých bafuňářích.

EMIL STEHLÍK A ŠEDESÁTKA

Moravák. Z Miroslavi u Znojma, kde coby žák začínal s fotbalem i tehdy českou házenou. Žáci Miroslavi se dokonce stali mistry Čech a Emil Stehlík byl u házenkářského titulu. „Hrál jsem v útoku a střílel docela dost gólů. Ve finále jsme porazili ostravskou Starou Ves. Pak jsem šel na střední školu do Kroměříže a házené jsem nechal. Za Slávii Kroměříž jsem kopal dorosteneckou ligu. Ve středu nebo napravo v záloze. Se mnou v mančafu byl Petr Uličný, výbornej fotbalista. Ten pak přestoupil za sto tisíc do Sparty Praha. Za manželku si Petr vzal moji spolužačku. Dnes dělá trenéra, v Brně, Ostravě a tak různě,“ vzpomíná Emil na dávná léta.

„V Kroměříži jsem byl na vojně a po ní jsem měl jít na zkoušku kopat do NHKG Ostrava. Zaujal mě však inzerát, ve kterém hledala bělohradská zemědělská škola vychovatele. No a tak jsem se prvního října sedmdesát objevil u ředitele Pumra v Bělohradě.“

Moravě dal Emil vale. Žení se s Vladěnou, dcerou mistra klempíře Imlaufa. V Prostředním Díle u splavu staví Stehlíkovi barák. Syn Milan vzorně vede žáky regionálního klubu Javorka. Dcery Jana a Hana. Mladší Hana se věnuje národní házené. Inu, něco musela pobrat z táto-vých miroslavských házenkářských prvků. Z vychovatele se Emil vypracovává na zástupce ředitele. Deset roků je předsedou místních fotbalistů. V 79 je nejlepším fotbalistou okresu. Hlavně však až do svých 38 let hraje fotbal. A dobře. Technik a pracant zároveň. Stále ve středu či na pravém kraji zálohy. Na zádech číslo 13. To je Emilovo šťastné numero. Vždycky, když sudí tvrdí, že třináctka je pro ty, kteří sedí na lavičce, opáčí, že jeho dres je roztrhaný, že musí mít svoji třináctku...

„Když jsem kopal, tak byla v Bělohradě dobrá parta. Automaticky se chodilo na brigády. No a nejvíce srandy bylo o pomlázce, na tu šel celý mančaft. Většinou se končilo u Brížků či Jakobků. Odpoledne se hrálo báčko. Všechno vedl šéf Pepa Stránský. Z trenérů jsem obdivoval Jirku Styblíka. Fakt dobrej. Neuměl ale postavit mančaft, to pro něho nebylo.“

Co uvést závěrem jedné šedesátky? Emil Stehlík přešel od fotbalu na běžky, kolo a stolní tenis. A nepřestává fandit pražské Dukle.

„Dukláků bylo v Bělohradě třiapůl. Ota Nedorst, Olda Žáček, já a z poloviny Pepa Václavík. Ten je dodnes napůl Sparťan a napůl Duklák. No a teď, kdy Ota Nedorst drží palce Dukle tam nahoře, je nás dvaapůl. Nevadí. Hrajeme o postup. Snad to vyjde a zase bude dukláckej karneval u nás mezi brížkama. Po tři roky se odehrávala tahle Dukla zábava. Dresy. Vlajky. Lampiony. Hodně veselo. Přes 80 lidí i půlnoční koupání v blízkém splavu,“ už vidí Duklu v Gambrinus lize šedesátník Emil Stehlík (*26. března 1949).

ZDENĚK OLDA ŽAMPA

(* 30. dubna 1959)

Pan prezident.

I Karel Tomášek, jeho největší kamarád a spolupracovník, mu jinak neříká. Určitě nejvýraznější osobnost malého fotbalu na Bělohradsku. Šéf a zakladatel 1. FC Bago. Druhé jméno - Olda má po svém otci, dřívějším fotbalovém beku SK Lázně Bělohrad.

Kdysi dávno jsme se s manželkou Hanou a s dětmi chystali za jejími rodiči do Dobré Vody. V plánovaném víkendů se ovšem konal Bago Cup, každoroční big turnaj malého fotbalu. Žena zrovna pletla jeden z mnoha svetrů pro naše děti a důrazně tvrdila, že nějaký turnaj nějakého Baga je naprosto nulová záležitost. Já argumentoval, že děda s babičkou počkají, že Bago a pan prezident určitě ne. Dalo to hodně práce, hodně přesvědčování. Nejdřív to pochopily studené ocelové pletací jehlice, posléze i manželka. Bago vyhrálo turnaj i můj osobní, rodný soubor.

Pane prezidente, Zdeňku, Oldo, bezva padesátiny.

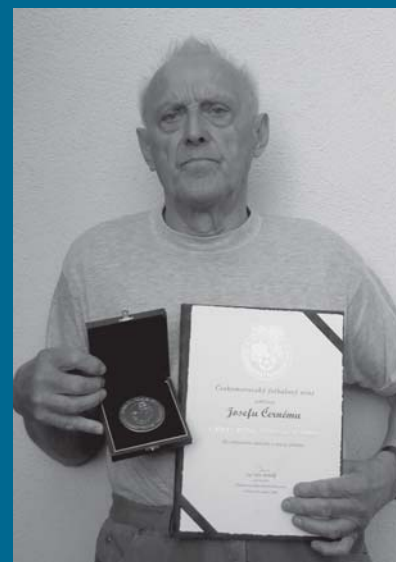
JOSEF ČERNÝ (sportovní životopis)

Pepa Černý se narodil 16. 6. 1931. S fotbalem začínal v 7 letech v Lánech v místním Sokolu. Začal v brance a tam také zůstal po celou svoji kariéru. Když se přestěhoval do Lázní Bělohradu, tak se také postavil i do hokejové branky. Od roku 1960 začal bafuňřit v bělohradské kopané. Dělal vedoucího u žáků, dorostu a nakonec u A mužstva mužů. K tomu si přibral na starost dopravu v oddílu a jako řidič autobusu najezdil spoustu kilometrů. V současné době dělá manažera fotbalovému autobusu, který je znám jako „čaudar“.

Josef Černý je člověk, který fotbalem žije, NIKDY neodmítne pomoc a vždy přijde na „fotbalák“ do Bažantnice a přiloží ruku k dílu. Proto byl naším oddílem navržen na cenu JUDr. Václava Jíry, která se uděluje za celoživotní zásluhy o rozvoj fotbalu.

Pan Černý cenu převzal 15. dubna 2009 na slavnostním vyhlášení, které se uskutečnilo v Národním domě v Praze na Smíchově.

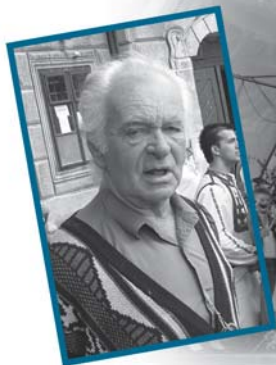
bican

Eduard Čeliš, foto: Ladislav Stuchlik, Jiří Bičíště

Pod Zvičinou louky...

Písnička, která už léta provází téměř jako znělka jeden z předních folklorních souborů, kterým se pyšní Horní Nová Ves, Lázně Bělohrad i celé okolí. Říkají si Hořeňáci.

Letos oslavuje soubor Hořeňák 60 let své existence a nepřetržité činnosti. To už je pěkných pár desítek let, které představují hodně dřiny, obětavosti a lásky k lidovým písničkám, hudbě a lidovému tanci – především k těm, které charakterizují život lidu podhorských vesnic a ztvárnějí osobitou problematiku Podkrkonoší. Desítky let představují také bohatou bilanci vystoupení, která jsou tou nejlepší propagací svého kraje.

Oporou a vlastně nedílnou součástí souboru jsou manželé Jindřich a Jana Rychterovi (později i jejich děti a děti jejich dětí). Skoro by se dalo říci, že Hořeňák jsou Rychterovi a Rychterovi jsou Hořeňák. V souboru se vystřídalo několik generací, aniž by se přerušila kontinuita práce. S manželem jsme před lety pomáhali překlenout období, kdy ze zdravotních důvodů musel přestat se souborem spolupracovat jeden

ze zakladatelů souboru prof. František Bonuš. Bylo to pěkné období a rádi na ně vzpomínáme. Nejenom že jsme se podíleli na několika choreografiích, spolupracovali při nácvicích, ale především jsme blíže poznávali sešraný kolektiv v Hořeňáku i jeho výrazné individuality, které se podílely na osobitém projevu souboru. Ať už to byli výrazní a nepřehlédnutelní tanečníci Milan a Martin Rychterovi, věčně usměvavá Evička Sálková, charismatický Zdeněk Šindler. Dodnes si vybavuji půvabný a silně emotivní zpěv Hanky Marxové nebo nezaměnitelný zvuk heligonky Josky Lánského. A byli tu a jsou další a další, kteří vytvářeli a vytvářejí typický „hořeňácký styl“, jehož zárodky si pěstují dnes už i v dětském Hořeňáčku a Hořeňičku. Nelze se divit, že soubor za ta léta posbíral spousty ocenění doma i v zahraničí, že procestoval Evropu a byl i v zámoří, že jsou na něj pyšní nejenom místní.

A potom tu máme folklorní slavnosti Pod Zvičinou – slavnosti, které mají na svědomí opět Rychterovi a soubor Hořeňák. Obohacují kulturní život

města a okolí, aktivizují místní obyvatelé, obohacují pobyt lázeňských hostů, lákají diváky naše i zahraniční. I když nemají tak dlouhou tradici (první v r. 1974) už si vybudovaly ve folklorním kalendáři naší republiky čestné místo. Tato práce vyžaduje rovněž hodně trpělivosti a obětavosti, organizačního úsilí a dobré kontakty. Zajistit soubory, řešit problémy s ubytováním a stravováním účastníků slavností, připravit koncepci jednotlivých ročníků a jednotlivých pořadů a zajistit jejich hladký průběh. Někdy je to práce doslova sysifovská. Víím, o čem mluvím. V několika prvních ročnících jsem pořady uváděla, pomáhali jsme s manželem při výběru souborů a čím dál více jsme viděli „do kuchyně“ organizátorů, obdivovali jejich výdrž i obětavost členů souboru Hořeňák, kteří byli stále po ruce a pomáhali, kde bylo třeba. A nejen to. Přišli i s novými nápady. Tradiční formu slavností obohatili o - dnes už populární a oblíbenou – soutěž Polka rallye, aneb závody v polce na 200 m po kruhové dráze před bělohradským zámkem, přišli s novou koncepcí pořadu dětských souborů a organizují i zajímavá setkání se zajímavými osobnostmi našeho nejen kulturního života. Rok co rok na slavnosti Pod Zvičinou přijíždí řada našich i zahraničních souborů, mnohdy i ze zajímavých exotických zemí.

Není to málo, co parta obětavých nadšenců pod vedením rodiny Rychterových za ty desítky let dokázala. A i dnes jsou stále těmi „tahouny“, i když už musí občas vyhledávat léčebné lázeňské kúry. Do dalších let přeje me hodně síly a životního elánu, hodně zájmu mladých, podporu rodičů i města a přízeň sponzorů.

*Eva a Radek Rejškovi,
foto: archiv MKS*

Požár Stavebniny Mádle - 15. 4. 2009

